

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1965. december 11.

bb. 1. a párizsi ősbemutató után magyarországon mutatják be első ízben euripidész-sartre: trójai nők című drámáját

1 s/tm/fm/gy/La

1965. december 11.

a vígszínházban javában folynak a soronkövetkező bemutató euripidész-sartre: trójai nők című drámájának előkészületei, a premier az európai és a magyar színházi élet jelentős eseménye, mert a párizsi ősbemutató után a vígszínház tűzi első ízben műsorára a művet.

- euripidész drámája a világirodalom legbátrabb darabja - mondotta cziper józsef, a vígszínház fődramaturgja. országának trója elleni háboruját gyarmatosító háborúnak minősítette. euripidész trója mellett állt ki, s így nem csoda, hogy darabja a drámai versenyen nem kapta meg az első díjat.

euripidész e műve nem tartozik gyakran játszott darabjai közé. első igazi nagy sikerét a new yorki „circle in the square,, színházban aratta a görög kakoyannis rendezésében. amikor a francia theatre nationale populaire elhatározta, hogy bemutatja a drámát, jean paul sartret kérték fel az átdelegálásra. a színház vezetői az amerikai siker láttán ugyancsak kakoyannist hívták meg rendezőnek. az előadás óriási tetszést aratott, párizs közönsége előtt éppen úgy, mint az avignoni fesztiválon.

- sartre bravuros munkát végzett, dramaturgiailag változtatlan a darab, csak a művet indító poseidon istent euripidészszel ellentétben a művégén jelenteti meg. a hősök szerepét modernizálta. a darab fordítására a vígszínház illyés gyulát kérte fel, aki örömmel vállalta a dráma magyar megszólaltatását.

/folyt. köv./

MLG

bb. 1./ a párizsi ősbemutató.... 1. folyt./ gy

a vígszínház már évekkal ezelőtt foglalkozott azzal a gondolattal, hogy műsorára tűzi euripidész drámáját, de amikor nyilvánosságra került, hogy sartré dolgozik a felújításon, úgy döntöttek, hogy megvárják az átdolgozott darabot. a vígszínházbeli előadás rendezésére vámos lászlót, a madách színház rendezőjét kérték fel. a színpadi próbák december 20-án kezdődnek és január 28-án kerül sor a premierre. a női főszerepeket sulyok mária, ruttkai éva, spányik éva, szegedi erika és schubert éva, a férfi főszerepeket pedig tojának nándor, benkő gyula és bitskey tibor alakítja. a díszleteket szinte gábor, a jelmezeket pedig láng rudolf tervezi./mti/

..

bb. 2. vaddisznókaland a zsitfai erdőben

vid ká/sk/gy/bs

1965. december 11.

a délsomogyi erdőgazdaság zsitfapusztai rezervátumában keletkező vad erdész egy 2 mászás vadkant sebesített meg. a feldühödött vad megtámadta őt, úgyhogy kénytelen volt előle a fára mászni. a vérző állat a közeli fiatal, sűrű bozottal benőtt fenyvesbe húzódott meg. a lövések hallatára a környéken tartózkodó cseh gyula kerületvezető vadász az erdész segítségére sietett, s keresni kezdte a sűrű bozótban meghúzódó vaddisznót, amely hirtelen nekiment és agyarával a bal combján 10 centiméter hosszú mély sebet ejtett. a vadász a váratlan támadástól elcsuszott, fegyverét nem használhatta. a földön fekvő cseh gyulát ismét megtámadta a vaddisznó. a feldühödött állatot csak kutyái segítségével sikerült lerázni magáról, majd egy jól irányzott lövéssel végleg leterítette. cseh gyulát a kaposvári kórházba szállították./mti/

..

bb. 3. petőfi emlékszoba ostffyasszonyfán

vid tr/fm/gy/cz

1965. december 11.

a celldömölki járási tanács végrehajtó bizottsága határozatot hozott: ostffyasszonyfán petőfi-emlékszobát létesítenek.

/folyt. köv./

Me

-2-

bb. 3./petőfi emlékszoba... 1. folyt./ gy

petőfi 1839-ben - miután selmecet tanulmányainak színhelyét elhagyta - került ostffyasszonyfára, ahol salkovics péter mérnök házában talált otthonra. salkovics háza ma is áll, átépített formában.

a községnen összegyűjtik a petőfivel kapcsolatos emlékeket, s ezeket a létesítendő kis muzeumban helyezik el. tervezik azt is, hogy a művelődési otthon előtt felállítják a költő mellszobrát./mti/

..

bb. 4. több főutvonalat korszerűsítene a harmadik ötéves terv idején

i hbj/gg/vg/gy/bs

1965. december 11.

a második ötéves tervidőszak elején, 1961-ben a 29 033 kilométeres úthálózatból mindössze 8 156 kilométer volt aszfalt, vagy betonburkolatu, 19 144 kilométer hosszú utszakaszt makadám-burkolat fedett, 1 733 kilométer volt a földút. a törekvés az volt, hogy a megyeszékhelyek között korszerű burkolattal ellátott ut vezetessen és jó ut kösse össze a járási székhelyeket a megyeszékhelyekkel. sikerült elérni, hogy kettő - pécs-kaposvár, és szeged-pécs - kivételével, valamennyi megyeszékhely között jó uton haladhatnak a járművek és ma már gépkocsiforgalomra alkalmas ut vezet a járási székhelyekről a megyeszékhelyekre. öt év alatt korszerűbb lett az ország közúti hálózata, amit a statisztika is szemléltetően igazol. eszerint - a megnövekedett - 29 200 kilométeres utszakaszból 12 800 kilométer aszfalt, illetve betonburkolatu, 6 800 makadám, 1 400 földút és 8 200 kilométer higitott bitumennel portalanított makadám. a megnövekedett idegenforgalom és a hazai turistaforgalom igényeinek kielégítésére korszerűsítették a duna-kanyarban a 11-es budapest-esztergom közötti utat, folyamatban a 7-es ut átépítése és épül a 84-es számú sopron-balaton közötti utvonal, rendbehozták a mátra utjait.

/folyt. köv./

Me

-3-

bb. 4. /több főutvonalat... 1. folyt./ gy

tennivaló azonban még van bőségesen, a kpm közuti főigazgatóság kidolgozta az utahálózat 15 éves távlati fejlesztési tervét. ennek alapján készült el az utépités iii. ötéves terve. az erdők elsősorban a mintegy 6 000 kilométer hosszú fő-hálózat korszerűsítésére összpontosítják. ezek az ugynevezett gerincutak jónéhány helyen keskenyek, vonalvezetésük sem felel meg a nagyobb arányú gépjármű közlekedésnek. éppen ezért többek közt átépítik az 1-es utat almásfüzitő-mosonmagyaróvár, a 2-es utat budapest-dunakeszi között a 3-as budapest-miskolc közötti utat több szakaszát, a 4-es és az 5-ös utat majdnem teljes hosszában. ugyan-csak korszerűsítik az idegenforgalom szempontjából jelentős utakat, így elsősorban a balatonra vezető utakat, a dunakanyar balparti útját, amely január 1-től a 12-es számot viseli, stb.

a meglevő bár átépített és szélesített 7-es uton már nem lehet lebonyolítani az egyre nagyobbarányú gépkocsiforgalmat. ezért a jövőben új autópálya vezet majd a balatonra, egyelőre két nyomszélességben épül meg budapest és székesfehérvár között. sürgősen át kell építeni az 5-ös számú ut soroksári bevezető szakaszát és a 11-es ut budapest-szentendre közötti szakaszát is./mti/

..

bb. 5. erdei bekötőut kétezer éves segítséggel

vid ká/tr/gy/bs

1965. december 11.

bakonyszentlászló határában, a cuna völgyében új erdei bekötőutat épít a magasbakonyi erdőgazdaság. a munkálatok során egy régi ut maradványaira bukkantak, amelyről a régészek megállapították, hogy az a római korban az erdőséget kötötte össze a győri főutvonallal. a támfalaz utrendszer többhelyütt még igen jó állapotban van, a faragott kövekből épített töltések biztos támasztékot nyújtanak. az új erdei bekötőutat végig a római utmaradványokra építik fel./mti/

..

-4-

bb. 6. megkezték a munkát az építők a budapesti nemzetközi vásár területén

i sb/lk/vg/gy/bs

1965. december 11.

a budapesti nemzetközi vásár területén megkezdődtek az építkezések a jövő évi májusi nyitás előkészítésére. a 21-es építőipari vállalat dolgozói a 4-es és az 5-ös számú pavilont 750 négyzetméter, a 8-as számot pedig több mint 1 000 négyzetméter alapterületű új épületrésszel bővítik. az alapozást különleges vegyszerrel kezelt betonból készítették, mert számítani lehetett arra, hogy a változékony időjárás következtében egy erős hideg tönkretesz a betont. a vegyszerrel viszont gyorsabban megszilárdult és egyúttal fagyállóvá edződött a beton. az alapozás nagy részét már befejezték és sor került az acélszerkezetből és üvegből tervezett falak építésére. a fémmunkás vállalatnál gyártott acélszerkezeteket gyorsan, december végéig felszerelik. az építők azonban már tárgyalásokat kezdtek a beruházókkal újabb fontos munkálatok megkezdéséről is./mti/

..

bb. 7. benzinjegyekkel manipulált, majd disszidálni akart - két évre ítélték

vid j/fm/gy/cz

1965. december 11.

illés jános 27 éves gépkocsivező néhány hónapig a miskolci 3-as autóközlekedési vállalatnál dolgozott. kinasználva az ellenőrzés hiányosságát, folyamatosan olyan gépkocsikra is vett fel benzin- és olajjegyet, amelyeken nem is teljesített szolgálatot. sőt, amikor munkahelyéről elbocsátották, tovább folytatta látszólag veszélytelen üzemeltetést. így néhány hónap alatt 5 640 liter benzin- és 205 liter olajjegyhez jutott, amelyeket értékesített, s az ezért kapott pénzt elköltötte. augusztusban győrbé utazott, hogy onnan nyugatra szökjék, a határőrök azonban elfogták.

a miskolci járásbíró most hozott ítéletet illés jános ügyében. a társadalmi tulajdon kárára folytatólagosan elkövetett sikkasztás, csalás, valamint tiltott határátlépés kísérlete miatt illés jánost kétévi szabadságvesztésre s a közügyektől három évi eltiltásra ítélte. kötelezte továbbá a bíróság az okozott 17 400 forint kár megfizetésére./mti/

..

-5-

bb. 8. hat mázsás holdankénti „haltermés”, a szegedi tógazdaságban
1965. december 11.
vid ká/sk/gy/bs

befejeződött az őszi lenalászás a szegedi tógazdaság üzemegegyiségekben, sándorfalván, fehérton és fülöpszálláson. kétezer-öttszázhatvan hold állóvizet halásztak le, s a termelési tervet 106 százalékra teljesítették. a holdankénti termés hat mázsás hal, ami sokkal jobb a korábbi évek átlagánál. az ideai eredményekben szerepet játszott a gazdaság új ikrakeltető háza, ahol tavasszal több millió ivadékot neveltek. a nagy munka végzetével megindult az export a német demokratikus köztársaságba és csehszlovákiába: minden héten indítanak harcsa- és ponty-szállítmányokat. a legnagyobb hazai megrendelést már teljesítették: a szegedi konzervgyár részére 3 300 mázsás halat adtak amiből másfélmillió doboz halászlé készült. a jövő héten már folyamatosan küldik budapestre a karácsonyi pontyvagonokat is.
/mti/

bb. 9. középkori magyar író beszédeggyűjteménye az országos széchenyi könyvtár új szerzeményei között

1. áe/hné/fm/gy/la 1965. december 11.

az egyik legismertebb angol antikvár cég katalógusában mint már többször, ismét érdekes magyar unikumra bukkantak az országos széchenyi könyvtár szakemberei. michael de hungaria temesvári pelbárt és laskai ozsvát mellett az egyik legismertebb magyar középkori író beszédeggyűjteményének egyik, eddig ismeretlen kölni kiadását kínálta megvételre a híres angol könyvkereskedő. michael de hungaria domonkosrendi szerzetes beszédei korában oly népszerűek voltak, hogy már 1505-ben két kiadásban is megjelentették a kölni nyomdák. a most előbukkant kiadás azonban nincs meg a british muzeum könyvtárában sem, s a szakemberek csak ezt az egyetlen példányt tartják számon. a kódexlapba kötött terjedelmes irodalomtörténeti kuriózumot megvásárolta az országos széchenyi könyvtár./mti/

..

-6-

le

bb. 10. kiváló tulajdonságu galopp lovakat küld pályákra a bakonyi méntelep

1965. december 11.
vid ká/tr/gy/bs

a bakonyi fennsíkján, 400 méterrel a tengerszint felett, az alpesek klímájához hasonló környezetben, félrideg tartási móddal kiváló galopp-lovakat nevelnek. ide, a kerteskői méntelepre hozzák azokat a híres magyar galopp lovakat, amelyek országos és nemzetközi versenyeken a legkiválóbb eredményeket érték el. az intermezzo ii. egy osztrák és egy magyar derby, valamint számos nemzetközi verseny nyertese, 1950 óta vesz részt a tenyésztésben. a díjnyertes lőtől származik az imi nevű mén és a nagyapja imperialnak is. sok kiváló csikót tulajdonítanak a versenypályákon 19 értékes díjat szerzett assalonnak is. nemrég került vissza a bakonyba az ugyancsak kerteskői tenyésztésű babatündér, az 1962-es magyar derby győztese.

a kerteskői méntelepről 1952 óta már 369 csikó került a galopp pályákra. az idén szeptemberben harminc kiváló adottságu csikót küldtek budapestre, a pálya-előkészítő iskolára.

/mti/

..

-7-

le

bb 11. 12.000 új traktorost képeznek ki a télen - bővített tananyag-
gal megkezdődtek az első tanfolyamok

i ie vm ká 1965. december 11.

a betakarítás és a többi őszi munka zömének befejeztével ország-
szerte megkezdődtek a traktorvezetői tanfolyamok. a tervek szerint
az idén 12.000 fiatalember, zömében termelészövetkezeti dolgozó, sze-
rez a betanított munkás-képzés keretében traktorvezetői képesi-
tést. a tervezett 400 tanfolyam közül körülbelül 100 nyílt már meg,
mintegy 3000 hallgatóval. a tanfolyamok többségét a gép- és gépjavi-
tató állomások rendezik, de sok működik a termelészövetkezetekben is.
az állami gazdaságok most már csak kevés traktorost képeznek ki, atis-
többet, mint amennyi saját munkásgárdájuk utánpótlásához szükséges.

az idén némileg bővítették és módosították a tanfolyamok tananya-
gát. az üzemi ismereteket és a munkaegészségtant nemcsak az érintett
szaktárgyak keretében, hanem önálló tárgyként is tanítják. fejlődés
várható a traktorosképzés pedagógiai színvonalában is, mivel az idei
tanévtől kezdve a szakmunkásképző iskolák gyakorolnak felügyeletet
és ellenőrzést a tanfolyamok felett, s módszertani, didaktikai segít-
séget adnak a tanfolyam vezetőinek.

a mezőgazdasági üzemek ugyszólván állandó traktoros -hiánya első-
sorban eddig sem a kiképzettek számán mulott, hanem azon, hogy a
tanfolyam elvégzése után a traktorosok jelentős része a mezőgazda-
ságon kívül helyezkedett el. javulást ígér ezen a téren az az új
intézkedés, amely szerint ha a traktoros a képesítés megszerzését
követő két éven belül otthagyja a mezőgazdaságot, részben, vagy
teljesen köteles megtéríteni a tanfolyamnak az állam által fedezett
költségét. ez pedig jelentős összeg, mert egy-egy traktoros kiképzése
- attól függően, hogy helyi, körzeti, vagy bentlakásos tanfolyamon
tanul - kereken 1200, 1700, illetve 2.800 forintba kerül./mti/

bb 12. kijelölték a mezőgazdasági repülőtereket heves megyében

vid ká tr vm 1965. december 11.

heves megyében harminc nagyterületű termelészövetkezet kötött
szerződést a repülőgépes növényvédő állomással a jövő évi növény-
ápolási és növényvédelmi munkákra. a megye történelmi borvidékein
négy és félezer hold nagyüzemi szőlőtáblán háromszor permeteznek,
hatezer hold szőlőben pedig kétszer poroznak a repülőgépek. a gabona-
féléket tízezer holdon fejtrágyázzák levegőből, vegyszeres gyomir-
tásra pedig nyolc és félezer holdon kerül sor. a megye különböző
pontjain már kijelölték a gépek leszállására alkalmas repülőtereket.
a termelészövetkezetek a hozzájuk legközelebb eső repülőtéren tá-
rolják a műtrágyakészletet és a növényvédőszeret. a szerződés
alapján egy repülőbrigád már februárban megkezdte a gabona fejtrágyá-
zását./mti/

7.10/Lm

- 8 -

bb 13. az ünnepek előtti napokon 50 százalékkal több gázt ad a
dunai vasmű a fővárosnak

vid lk vm szf 1965. december 11.

a dunai vasmű gázindító állomása a napokban befejezte évi tervét;
71.4 millió köbméter helyett hetvenöt millió köbméter gázt adott a
fővárosi háztartásoknak.

a 3.800 kalóriás dunaujvárosi gáz, amelyet a szükségletnek meg-
felelően egy vagy két kompresszorral földalatti távvezetéken tovább-
tanak, két óra alatt teszi meg a hetvenkét kilométeres utat duna-
ujvárosból az albertfalvi fogadóállomásig.

a dunaujvárosi üzem felkészült a karácsonyi és az újévi nagy fo-
gyasztási csúcra. a gáztisztító masszát, amellyel a gáz minőségét
javítják, kicserélték. az 150.000 köbméteres gáztartály olajtömíté-
seit és olajlehuzó berendezéseit kijavították. a kompresszor üzemen
elvégezték két gépegység nagyjavítását és most már mindhárom óriás-
kompresszor üzemképes. felkészültek arra, hogy az átlagos napi meny-
nyiségnél ötven százalékkal több, 350 000 - 360 000 köbméter gázt
adjanak a fővárosnak.

decemberben az évi terven felül összesen 7.2 millió köbméter
gázt szállít a dunai vasmű a fővárosba./mti/

bb 16. egymillió tonna kapacitású új cementmű beremenden

vid lk vm szf 1965. december 11.

beremenden, a több mint fél évszázada működő öreg cement-
gyár szomszédságában egymillió tonna kapacitású új cementmű he-
lyét jelölték ki. az új cementmű a harmadik ötéves terv egyik leg-
jelentősebb ipari alkotása lesz baranyában.

beremenden és a közeli nagyharsányban kitűnő minőségű és igen
nagy mennyiségű kőzet áll rendelkezésre a cementgyártás alapanyagá-
ul, a 2.4 milliárd költséggel épülő üzem folyamatos termeléséhez.
a helyválasztásban az is közrejátszott, hogy a hazai cementüzemek
többsége az ország északi részén található és onnan kell szál-
litani ezt a fontos építőanyagot, a déli országrészekbe, ami kedvez-
őtlenül befolyásolja az építési költségeket.

/Föbvt.köv./

7.15/Lm

- 9 -

/bb 16. egymillió.....1.folyt./vm

a nagyszabású beruházás részletes terveit a következő két esztendőben dolgozzák ki, a kivitelezés pedig 1968-ban indul. a cementmű 1970-ben kezdi a termelést, teljes kapacitásra pedig 1972-ig fut fel. cementen kívül évente százhuszezer tonna meszet is kap majd az építőipar beremendről. az új gyáróriás teljesítménye tizszerte nagyobb lesz, mint a jelenlegi üzemé./mti/

bb 15. belvizeleöntések keletkeztek az ország mélyfekvésű területein

i sb tné vm vg

1965. december 11.

a november nemcsak hidegebb, hanem csapadékosabb is volt az átlagosnál. az ország egyes területein háromszor annyi csapadékot mértek, mint más évek tizenegyedik hónapjában. az újabb esőzés sok helyen még havat talált, s a gyorsan megolvadt hólével együtt zúdult le a patakokba, a völgyekbe. így a vízügyi igazgatóságok a zagyván, a tarnán, a kaposon és a bodrogon néhány napig árvízvédelmi készültséget tartottak.

a sík vidékeken, főleg a duna-tisza közén, a tiszántulon és borsod megye déli részein a sok csapadéktól telített talaj már nem nyelte el az újabb esővizet. ezért a lapályosabb, mélyebb helyeken belvizeleöntések keletkeztek. összesen mintegy 35 000 holdnyi területen - csaknem 80 százalékban réten és legelőn - gyűlt össze a belvizele. a vízügyi igazgatóságok a belvizele eltávolítására 28 nagy szivattyutelepet helyeztek üzembe, s másodpercenként 65 köbméter vizet emeltek át a folyókba. a kisebb elöntések mellett 27 hordozható szivattyut szereltek fel, amellyel másodpercenként összesen 15 köbméter vizet vezetnek el.

a meteorológiai és a vízügyi szakemberek véleménye szerint tovább tart a csapadékos időjárás, tehát számítani lehet a belvizele elöntések növekedésére. ezért az állami gazdaságoknak, a termelőszövetkezeteknek, a tanácsoknak és a vizitársulatoknak most fontos tenni-valója a hozzájuk tartozó vízlevezető csatornák, átvezetők és a szűk hidnyílások megtisztítása, az akadályok eltávolítása, hogy szabad utat nyissanak a földekről levonuló viznek./mti/

7.28

7.15

10 -

bb 14. kis község - nagy tettek

vid/tr/m/fm

1965. december 11.

vas megye egyik legkisebb községe az 570 lakosú vasalja. a falu utóbbi néhány éves története példa lehet minden község számára. vasalja fejlődési ütemére jellemző, hogy amíg 1945-1962 között mintegy hétszáz ezer forint értékű fejlesztés valósult itt meg - amiből 450.000 forintba került a villamosítás - 1962 óta csaknem tizenhárom millió forint értékű építkezést fejeztek be. a kis községnek óvodája, művelődési háza, orvosi rendelője és orvosi lakása, két új pedagóguslakása, óvónői lakása, könyvtára, mozija mintegy ötmillió forintot érő gazdasági épülete, tejcsarnoka, italboltja, vegyesboltja, két új utja épült három év alatt. 1945-1962 között egy-egy családra alig több mint öt ezer forint fejlesztési érték jutott. azóta viszont ez az érték egy családra számítva csaknem eléri a száz ezer forintot.

a fejlődés gyors ütemét mindenekelőtt az emberek megváltozott életszemlélete, kezdeményező ereje, akarata segítette elő, s döntő szerepet játszott a vezetők állásfoglalása, tanácsuléseken, tanácsstagi beszámolókon, az állandó bizottságok napirendjén, párttaggyűléseken, szülői munkaközösségi értekezleteken keltezték fel az emberek érdeklődését a közügyek iránt. ennek eredményeként született meg az első elhatározás: a művelődési házat, amely a tervek szerint 850.000 forintba került volna, száz ezer forint értékű társadalmi munkával, a termelőszövetkezeti építőbrigád segítségével építették fel. így a költségekből 200.000 forintot takarítottak meg.

felismerték az összefogás erejét, s ez kezdeményezővé tette a község vezetőit, lakóit. közös vita alapján határozták el a jövő terveiket, s nyilvános tanácsulésen emelték mindenkire kötelező helyi törvénnyé, mi készül el és mikor. 1966-1970 között például járdát építenek, parkosítják a középületek környékét, 1967-ben elkészül az autóbuszváró, 1968-ban bekerítik a sportpályát, 1970-ben sportöltözőket hoznak létre. /mti/

7.35/a

7.00

- 11 -

Mej

Mej

bb 17. bács megyében tizenhatezer holdon termelnek zöldségfélét a közellátás részére

vid ká tr vm 1965. december 11.

a Legtöbb mezőgazdasági termék bács-kiskun megyéből kerül az ország fogyasztóihoz. évente csaknem 18.000 vagon szántóföldi és kertészeti árut továbbítanak innen a városokba, illetve exportra. a forgalmazást tekintve azonban még sok a kívánnivaló. bőséges termés esetén a felvásárló szervek késték az áruátvétellel, s emiatt veszteség érte a termelőüzemeket. a szövetkezetekben azután az előző évben ráfizetéses termék már kisebb területet kapott. az új szerződési rendszer feloldja az eddigi kötöttségeket, a termelőszövetkezetek a helyi adottságok figyelembevételével, a jövedelmezőség szem előtt tartásával foglalkozhatnak az árutermeléssel. mindkét fél, a termelőüzem és a felvásárló szerv is gyorsan reagált a rendelet adta lehetőségekre, s ennek eredménye, hogy a szövetkezetek megyei értékesítő központja harmadik éve első alkalommal teljesítette, sőt túlteljesítette zöldség szerződéskötési tervét. az 1966-os évre 16.000 hold zöldség szerződéses termelésében állapodtak meg a termelőszövetkezetekkel. burgonyából a tervezettnél 282 holddal nagyobb területre kötöttek szerződést s hasonló a helyzet a paradicsom-paprikánál is. a kecskeméti konzervgyár is befejezte a szerződéskötést: százötven termelőüzemmel kötött megállapodást, amelyek az eredetileg tervezettnél nagyobb területen, több mint tizezer holdon termesztik a konzervipar nyersanyagát.

gabonafélékből minden eddiginél nagyobb a „kinálat”, a megyében. a malomipari és terményforgalmi vállalat eddig 3.460 vagon kenyérnek-értékesítésére kötött megállapodást. napraforgóból és dohányból viszont a kívánnál kevesebbre szerződnek./mti/

bb 18. befejezték az ország egyik legnagyobb összefüggő gyümölcsösének telepítését a marcal völgyében

vid ká sk vm 1965. december 11.

a pápai állami gazdaság a marcal völgyében négy év alatt 560 holdon kialakította az ország egyik legnagyobb összefüggő vegyes gyümölcsösét. a telepítést ezekben a napokban fejezték be. az ottani régi kastély felújításával szakmunkásképző iskolát is létrehozta, ahol 55 fiatal sajátítja el a gyümölcsstermesztés módszereit. ők lesznek majd a kert szakmunkásai. előzetes számítások szerint a termőre fordulás után évente 600 vagon gyümölcs terem majd a marcal völgyében./mti/

7.40/a

- 12 -

Muz

bb 19. tíz év alatt 25.000 fekvőbetegot kezelték a miskolci baleseti sebészetben

vid j vm fm 1965. december 11.

tíz éve alakult meg a miskolci baleseti sebészet, amely a kezdeti 66 ágyas osztályból a második ötéves terv során 130 ágyassá bővült és a szentpéteri kapui kórházvárosban nyert elhelyezést. egy évtized alatt keréken 25 ezer fekvőbetegot kezeltek itt, s csaknem 10 ezer műtétet végeztek a balesetet szenvedetteken.

az osztály jó kapcsolatot épített ki az ipari üzemekkel, így többek között a diósgyőri Lenin kohászati művekkel, a diósgyőri gépgyárral, valamint a borsodi szénbányászati trószttal. az osztály orvosai rendszeresen felkeresik az üzemeket, balesetvédelmi előadásokat tartanak, s maguk is tanulmányozzák az egyes munkafolyamatokat. különösen azokat, amelyeknél - tapasztalatuk szerint - legtöbbször szenvednek sérülést.

a tapasztalatok alapján az osztályon belül külön részleget állítottak fel a kézsérülést, valamint az égési sebesülést szenvedetteknek. az ilyen betegek nemcsak különleges kezelést igényelnek, hanem a tapasztalatok szerint a többihez viszonyítva igen magas szá-
zálatokban kerülnek az osztályra.

az orvosok most megkezdtek az ortopédiai szűrővizsgálatokat. a megfigyelések szerint ugyanis az újszülötteknél igen gyakori a csípőficam, amelyet kezdeti stádiumban maradéktalanul tudnak gyógyítani. az ortopédiai szűrővizsgálatnak éppen az a célja, hogy ezeket felfedve, időben tudják kezelni a gyerekeket./mti/

bb 20. nyolc helyett négy és fél nap alatt ujitottak fel egy kemencét a dunai vasműben

vid lk vm szf 1965. december 11.

a dunai vasmű acélművében a 4.számú új märz-boelens kemencét első ízben kellett leállítani és felújítani. az ilyen kemencefelújítás általában nyolc napig tart, ezúttal azonban gyorsabban haladt. a hibás, kiégett szegmenseket és az ugynevezett tükröfalat ugyanis a kemencekőművesek előre kifalazták, az így előkészített kemence-szeket daruval beemelték és felerősítették helyükre. a salakzsákok kitisztításánál ujitást vezettek be. így a vaskohászati kemenceépítő vállalat dolgozói a felújítást a szokásos 192 óra helyett 107 óra alatt elvégezték, tehát három és fél napot megtakarítottak./mti/

8.45/a

- 13 -

Muz

bb 21. elhagyott tanyai iskolából termelőszövetkezeti klub

vid/ká/tr/m/

1965. december 11.

gyula város határában több olyan termelőszövetkezet működik, amelynek tagsága a várostól 10-18 kilométernyire lakik. a szövetkezet vezetői messzemenően gondoskodnak arról, hogy a tanyán lakók is megfelelő szórakozáshoz jussanak. valamennyi gyulai termelőszövetkezet tanyaközpontjában klubhelyiséget rendeztek be. erre a célra felhasználják az elhagyott tanyai iskolákat, ahonnan a tanulók a városi kollégiumba költöztek. legutóbb a béke tsz. tagjai részére rendezték be az egykori bicerei iskolát. televízió, rádió, olvasóterem, sok társasjáték nyújt szórakozást a várostól távol élő szövetkezeti gazdáknak. /mti/

bb 22. gombatermesztő társulások alakultak tolna megyében

vid/ká/tr/m

1965. december 11.

a lakosság táplálkozásának változatosabbá tételére és a falusi vendéglők ételválasztékának bővítésére dunaföldváron, tevelen és kölesden csiperkegomba-termesztő társulások alakultak. a társulások tagjai a földművelésszövetkezetek segítségével, 340 négyzetméter területű pincében megkezdtek a gombaágyak előkészítését. a számítások szerint a télen mintegy 2.000 kilogramm gombát termesztenek. /mti/

bb 24. új megyei könyvtárat kap győr

vid/gg/m/fm

1965. december 11.

győr belvárosában, a gorkij utca és az árpád ut mellett épülő új lakótömbben helyezik majd el a harmadik ötéves tervidőszakban az új megyei könyvtárat. a kétszintes, modern, csupalíveg épület a nemrég elkészült tatabányai és kaposvári könyvtárak mintájára épül. a háromezer négyzetméter alapterületű épület tervezését a következő évben befejezik és 1967-ben kezdik meg kivitelezését. /mti/

7.50/a

- 14 -

Muz

bb 25. bevált a termelőszövetkezeti gépek teljes műszaki ellátása

vid ká tr vm

1965. december 11.

békés megyében elsőnek a szarvasi mezőgazdasági gépjavitó állomás kötött a körzetéhez tartozó kilenc termelőszövetkezettel szerződést a szövetkezeti gépek teljes műszaki ellátására. az 1965-ös esztendő - amely komoly erőpróbára tette a gépeket - bebizonyította: ez a legjobb javítási módszer. a szövetkezeti gépek zavartalanul dolgozhattak, a kisebb hibákat a helyszínen javították ki a szerelők. a jó eredmények láttán az 1966-os esztendőre mind a kilenc termelőszövetkezet megújította szerződését. /mti/

bb 26. ismét megrendezik az országos miskolci képzőművészeti kiállítást

vid j vm fm

1965. december 11.

a borsod, nógrád és heves megye képzőművészeit összefogó magyar képzőművészek szövetségének északmagyarországi csoportja jövő évi munkatervében 15 kiállítás rendezését vette tervbe. a hagyományokhoz híven megrendezik a 9. országos miskolci képzőművészeti kiállítást, amelyre a tervek szerint mintegy 400 festőművészt hívnak meg. a már országos hírű művészi seregszemlére jövő év decemberében kerül sor, s a legjobb művek díjazására miskolc város és borsod megye tanácsán kívül három nagyjűzem alapított díjat.

salgótarjában rendezik meg második alkalommal az északmagyarországi képzőművészek területi kiállítását, amelyet egerben, sátozaljaujhelyen, valamint a miskolci nyári egyetem keretében a miskolci egyetemvárosban is bemutatnak. újszerű kezdeményezésként első alkalommal rendezik meg az egri nyári tárlatot. a gárdonyi színház előcsarnokában kiállított műveket a helyszínen meg is vásárolhatják és azokat mindjárt át is vehetik.

kiépitik kapcsolataikat az északmagyarországi képzőművészek a szomszédos csehszlovákiában élő alkotókkal is. így például a közép-szlovákiai képzőművészek salgótarjában mutatják be alkotásaikat, míg a második északmagyarországi tárlat anyagát besztercebányán állítják ki. /mti/

7.55/a

- 15 -

Muz

bb 23. jól vizsgáztak a kísérleti polipropilén üzem berendezései

vid lk vm szf

1965. december 11.

a nyergesuffalui magyar viscosagyárban ma már nem ujság az ugynevezett garanciális gyártás, amikor kipróbálják, hogy az új berendezések megfelelnek-e a kívánalmaknak. az elmúlt években több ilyen „vizsgáztatás”, volt a gyárban. most mégis különös várakozással tekintettek a szakemberek a legfiatalabb nyergesuffalui szintetikus szál üzem, a polipropilén gyár technológiai próbái elé. ugyanis, amíg a többi beruházásnál már ismert külföldi technológiákat vezettek be, itt a műanyagipari kutató intézet a gyár műszaki gárdájával közösen alakította ki a technológiát. a gyárat egy régi épületben mindössze 20 millió forintból rendezték be. részben régi gépeket alakították át, részben új hazai és nyugatnémet gépeket szereltek fel.

az első tíz napi technológiai próba - amit most fejeztek be - beváltotta a reményeket. a berendezések megfelelnek az elképzeléseknek: folyamatosan adják a tervezett termék-mennyiséget. a próba alatti gyártott 37 tonna szálát a lakástextil vállalatnak, a Lőrinci vattagyárnak és gyapjamosó vállalatnak szállították.

a gyár még az idén meg akarja kezdeni a polipropilén üzemszerű termelését. bár évente háromszáz tonna szálát gyártnak majd, egyelőre mégis kísérleti üzemenként működik a polipropilén részleg. ugyanis a feldolgozó ipar eredményei döntik majd el, hogy a következő ötéves tervben megépítik-e a 2500 tonnásra tervezett nagy üzemet. az új szál alapanyaga jóval olcsóbb, mint a danuloné. felhasználása különösen a lakástextiliparban célszerű, mert kopásállósága, szakítószilárdsága nagy./mti/

bb 27. egymilliárd forint értékű szövetkezeti vagyont értékelnek újra baranyában

vid ká sk vm

1965. december 11.

a baranyai termelőszövetkezetekben megkezdődtek az előkészületek az állóeszközök újraértékelésére. egyelőre - december folyamán - a gépeket, gépi berendezéseket, járműveket, gazdasági felszereléseket, irodai berendezéseket stb. veszik számba.

/folyt.köv./

8.00/a

8.12.12

- 16 -

Me

/bb 27. egymilliárd....1.folyt./vm

ezeknek az állóeszközöknek könyv szerinti értéke mintegy ötszázmillió forint. reális értékük azonban jóval kevesebb ennél, mert - az eddig érvényben volt rendelkezések szerint - a gépeket, berendezéseket a beszerzési árakon tartották nyilván a termelőszövetkezetek és nem vehették figyelembe az elhasználódást. az állóeszközök most valóságos értéküknek megfelelően kerülnek a közös leltárba. a következő napokban 45 újraértékelő bizottságot alakítanak a megyében, az illető termelőszövetkezet képviselőiből és kívülálló szakemberekből. a gépek és a gépi berendezések számbavételének munkájába bevonják a megyei és a járási tanács, a gép- és gépjavitó állomások, s egyéb intézmények, vállalatok mérnökeit, technikusait.

a jövő év első hónapjaiban folytatódik a nagy munka: ekkor kerül sor az épületek, majd az ültetvények újraértékelésére. ezeknek jelenlegi leltári értéke további ötszázmillió forint. a baranyai újraértékelő bizottságok tehát körülbelül egymilliárd forint értékű szövetkezeti vagyont vesznek számba, meghatározzák új értéküket és leírják az elhasználódás értékét./mti/

--

8.05/a

- 17 -

Me

bb 28. a szerkesztőségek figyelmébe !

s /bs

1965. december 11.

rendelkezésükre bocsátjuk erdei Lászlónénak, a magyar nők országos tanácsa elnökének beszámolóját, amely a magyar nők szombaton kezdődő kongresszusán hangzik el. a beszéd

e m b a r g ó s, csak jelzésre használható fel !

x x x

- tisztelt kongresszus ! kedves elvtársak ! a magyar nők kongresszusa olyan időben ül össze, amikor az átmeneti enyhülés időszaka után újra sokasodnak az emberiség jövőjét fenyegető veszedelmek, - hangsúlyozta előljáróban. a szónok megbélyegezte az egyesült államok nyílt, fegyveres beavatkozásait, kiméltelen és leplezetlen agresszív lépéseit, amelyekkel a népek függetlenségi törekvései, szabadságjogai, a társadalmi haladás ellen támad. elítélte az amerikai imperialisták vietnami politikáját a barbár bombatámadások, terrorakciók, provokációk sorozatát. méltatta a szabadságukért, függetlenségükért harcoló hősi vietnami hazafiak bátor helytállását.

- egész szívünkkel, minden erőnkkel vietnami testvéreink oldalán állunk - mondotta - szolidárisak vagyunk harcaikkal, átérzzük az anyák fájdalmát, gondjait. a vietnami asszonyokkal együtt aggódunk gyermekeikért, családjukért és csodálattal, elismeréssel adózunk hősiességüknek. a világ haladó, békeszerető erőivel együtt küzdünk azért, hogy a pusztítás és a háboru erőinek eltávolítása után a vietnami nép - akaratának megfelelően - szabad, független hazában építhesse holnapját.

- a népek összefogásán alapuló küzdelem már számtalanszor bebizonyította : képes arra, hogy válságos időben is védelmet nyújtson, kiutat mutasson, s a haladó emberiség akaratát rákényszerítse a háboruk imperialista megszállottjaira. büszkék vagyunk arra, hogy ebben a világméretű küzdelemben kiemelkedő szerepe volt és van a nőknek. ezért köszöntjük kongresszusunk fórumáról szeretettel a nemzetközi demokratikus nőszövetséget, amely éppen 20 esztendeje alakult meg, s e két évtized alatt tekintélyes világszervezetté vált.

/folyt.köv./

8.10/a 830 Puc

- 18 -

Mg

bb 28. /erdei Lászlóné beszéde....1.folyt./-lm

ma már 67 országban tevékenykednek nemzeti nőszervezetek, amelyek segítik, befolyásolják a világ női társadalmának fejlődését, felébresztik a nők alkotó erejét, és sikeresen mozgósítják őket a tartós békéért, az igazságért, az egész emberiség boldogulásáért folytatott harcra. a tegnap asszonya csak a gyermeke és a családé volt. a ma asszonya ott van a munkában és egyre inkább a közéletben is. a nemzetközi nőmozgalom legfontosabb feladata most éppen az, hogy megmutassa: a társadalom hogyan segítse korunk asszonyát feladatainak megoldásában. ezen kívül a nemzetközi szolidaritás gondolatának érvényre juttatása, az együttérzés nemes, emberi érzelmeinek állandó ébrentartása is szép hivatása a nemzetközi demokratikus nőszövetségnek, amely arra tanít, hogy csak összefogással szüntethető meg az éhség, számolható fel a tudatlanság, növelhető az emberiség jóléte.

a magyar asszonyok mozgalma a felszabadulás óta tagja a nemzetközi demokratikus nőszövetségnek. tevékenyen részt vettünk és ezután is részt veszünk munkájában. több mint 85 ország nőszervezetével és számos más nagy nemzetközi szövetséggel tartunk fenn hasznos és gyümölcsöző kapcsolatokat. a magyar nők országos tanácsa készséggel teremt kapcsolatot mindazokkal, akik egyetértenek velünk abban, hogy a nők és a gyermekek életkörülményei szorosan összefüggnek az általános társadalmi haladással. örömmel együttműködünk mindazokkal, akik ha más politikai meggyőződést követnek, más államformában, más körülmények között élnek is, hajlandók erőfeszítéseket tenni a világ békéjének megőrzéséért.

- nemzetközi kapcsolataink révén sok jóbarátot szereztünk hazánknak, kiváló, bátor asszonyokat ismertünk meg. szeretettel és nagyrabecsüléssel gondolunk rájuk, sok sikert, boldogságot kívánunk nekik. elismeréssel emlékezünk meg mindazokról, akik személyes bátorságukkal, lelkesítő példát mutatnak, szeméremszállnak kormányuk háborus politikájával és eljuttatják az igazságot a tömegekhez. megkülönböztetett szeretettel és nagyrabecsüléssel köszöntjük eugenie cotton asszonyt, aki immár 20 esztendeje áll a nemzetközi nőmozgalom élén. kívánjuk, hogy optimizmusával, lelkesedésével továbbra is jó egészségben irányítsa nemzetközi szövetségünk tevékenységét. a nemzetközi demokratikus nőszövetségnek pedig azt kívánjuk, a harmadik évtized küszöbén, hogy legyen hű eredeti programjához, lelkesítse új sikerekre a világ békés jövőjéért harcoló asszonytömegeket. programja végrehajtásában mindenkor számíthat és építhet a magyar asszonyok részvételére.

/folyt.köv./

8.15/a

8.40 Puc

- 19 -

Mg

erdei Lászlóné a továbbiakban összegezte az elmúlt két évtized és a most záruló második öt éves terv-időszak ország-építő munkájának eredményeit, méltatta vívmányait, majd így folytatta:

- hazánk szocialista fejlődésével egyidejűleg valóság-gal forradalmi átalakulás megy végbe a nők társadalmi helyzetében, szemléletében, és a világról, saját szerepükről alkotott felfogásukban. egyik legnagyobb eredményünk, hogy a nők gazdasági, politikai és kulturális egyenjogúsága nemcsak a törvényekben fogalmazódott meg, hanem a gyakorlatban is a megvalósulás útján halad. az ehhez szükséges feltételeket a párt és a kormány politikai és gazdasági programja biztosítja.

- az ország iparosítása, majd a mezőgazdaság szocialista átszervezése szám szerint is, minőségileg is jelentős fejlődést hozott a női munkaerő foglalkoztatásában. az ország gazdasági fejlődése szabad utat nyitott számukra a különböző iparágakban, a műszaki fejlesztés pedig megkönnyített egy sor bonyolult munkafolyamatot. a nők nagyarányú munkavállalásához hozzájárultak az anya- és gyermekvédelmi intézkedések, a fejlődő intézmények is. így amíg 1941-ig a keresőképes korú nőknek csak mintegy 39.4 százaléka állt alkalmazásban, ma 62.6 százaléuk dolgozik. ez csaknem kétmillió asszony és lány, az összes keresők 37.5 százalékát jelenti. a minőségi változást az mutatja, hogy közvetlenül a termelésben és a gazdasági építő munkában vesznek részt, és ezzel a nemzeti jövedelem előállításának is részeseivé váltak.

- jelentős a dolgozó nők részvétele az ipari termelésben. Legtöbben a könnyűiparban dolgoznak, arányuk 62.1 százalék. a nehézipar munkásainak 23.2 százaléka nő. az ügyes kezű, szorgalmas, az új iránt fogékony, a munkában precíz és türelmes asszonyok, lányok számos új munkaterületet is meghódítottak. így például a műszeripart, ahol arányuk 30.9 százalék, a vegyipart, ahol 35.3 százalékos a részvételük. a híradástechnikai iparban a dolgozók 52.5 százaléka nő. ugyanakkor azonban a nők szakmai képesítése nem tartott lépést az általános fejlődéssel. az iparban dolgozó asszonyoknak és lányoknak csak 17.5 százaléka szakmunkás. ennek elsősorban az az oka, hogy sok nő utja a háztartásból egyenesen a gyárba vezetett, ahol mint segéd és be-tanított munkás kapott állást. és mert iparunk fejlettsége, szer-kezete egy ideig sok ilyen munkaerőt igényelt, az asszonyok nem is gondoltak arra, hogy szakmát tanuljanak. nem az ambíció, vagy az elhatározás bátorsága hiányzott belőlük, hanem a körülmények voltak kedvezőtlenek. ezenkívül voltak gazdasági vezetők, akik nem fogadták szívesen a női szakmunkásokat. sok nőt pedig éppen a családi körülmények, a háztartásbeli el-foglaltság akadályozott meg a tanulásban.

/folyt.köv./

8.22/a

8.42 Pe

- 20 -

- a nők többségében megvan a kívánság és az akarat a színvonalasabb, tartalmasabb munkára, - ezt mindennél meg-győzőbben bizonyítja tömeges, aktív részvételük a munkaver-senyben, különösen a szocialista brigádmozgalomban. a szocia-lista módon élni, dolgozni, gondolkodni jelszó egybeesik a dolgozó nők zömének törekvéseivel, igényeivel. öntudatuk, ér-deklődésük, az új iránti fogékonyságuk bizonyítja, hogy a szo-cialista brigádok tagjainak csaknem egyharmada nő.

- az utóbbi években országunk életének legnagyobb esemé-nye a mezőgazdaság szocialista átszervezése volt, - folytatta erdei Lászlóné. - ebben a nagy társadalmi és egyéni átalakulás-ban a paraszt-asszonyok is valóságos forradalmi változáson men-tek át. ma már határozott léptekkel haladnak a teljes felszaba-dulás, az igazi emberi egyenlőség felé. nélkülözhetetlen sze-repet töltenek be a mezőgazdasági termelésben. az állami gazda-ságokban és termelőszövetkezetekben mintegy 800 000 nő dolgozik. a termelőszövetkezetek tagságának 38 százaléka asszony és lány. ezen kívül sokszáz mint bedolgozó vesznek részt a közös gaz-daságok munkájában. a parasztasszonyok közül sokan felismerték, hogy a termelőszövetkezeti tagok egyéni érdekei és a szövetkezet érdekei összefüggenek. ezért, - követve az iparban a dolgozó nő-ket - részt vesznek a munkaversenyben. a nőmozgalom bátorította és szervezte a termelőszövetkezetekben, a háztáji és kisegítő gazdaságokban dolgozó parasztasszonyok munkaversenyét, amelynek rendkívül nagy emberformáló szerepe is van, mert alakítja a gondolkodást, a közösségért érzett felelősséget, az emberi kap-csolatok szocialista fejlődését. ma már sok tízezer falusi asszony és lány vesz részt a szocialista munkaversenyben és a szocialista brigádmozgalomban. gyakran azonban kedvüket szegi, ha azt látják: van, ahol a versenynek nincs gazdája, a teljesít-ményeket nem értékelik és akadnak olyan vezetők, akik a versenyt feleslegesnek tartják.

erdei Lászlóné a továbbiakban beszámolt arról, hogy az egészségügyi, a szociális és a kulturális területen dolgozók-nak ma már több mint 66 százaléka nő, a kereskedelemben pedig csaknem 60 százalékos az asszonyok és lányok aránya. általában a putt mindkét oldalán dolgozó nők és anyák állnak, akiknek tud-niok kell: a jól végzett munka, a készség, az udvariasság sokat segíthet, de a kölcsönös megértésnek is érvényesülnie kell mindennapi életünkben.

/folyt.köv./

8.27/a

8.45 Pe

- 21 -

Me

Me

bb 28./ erdei lászlóné./ 4.folyt./s

- az államigazgatásban 33.6 százalék a nők aránya - folytatta ezután.-felelősségteljes munkaterület ez, ahol a nők egyszerűségükkel, emberségükkel erősíthetik az állam és az állampolgárok közötti kapcsolatot. a felszabadulás előtt az államigazgatásban nők nem tölthettek be magasabb funkciót. ma viszont 141 tanácselnök és 837 titkár dolgozik az országban. választott tanácsstagi funkciót több mint 18.000 nő tölt be. a parlament tagjai közül pedig 65 a nő. az egész világon egyedül magyarországon tölti be asszony az országgyűlés elnöki tisztét.

- jelentősen megnövekedett a nők részvétele az ugynevezett értelmiségi pályákon is. hazánkban a diplomásoknak ma már egy-negyede nő, a jogászok mintegy 20 százaléka, az orvosok 26.2 százaléka, a pedagógusok 61.4 százaléka az asszonyok és lányok közül kerül ki. erre az utóbbira külön is büszkéek vagyunk, mert az ő kezükben van az ifjúság, a jövő - hangsúlyozta az előadó, majd vitába szállt azokkal a nézetekkel, amelyek egyes szellemi pályákat az „elnőiesedés”, veszélyétől féltetik. rámutatott, hogy ilyen veszély nincs. a nő adottságának, lelki és biológiai alkatának kitűnően megfelel, hogy orvos, gyógyszerész, pedagógus vagy jogász legyen. nem az a baj, hogy egyes pályákon sok a nő, hanem hogy vannak olyan területek, ahol túl kevesen dolgoznak közülük. a nők érdeklődési köre még nem szélesedett e lehetőségeknek és a követelményeknek megfelelően. sajnálatos, hogy például a műszaki diplomások között csak 10-12 százalék a nő.

elismerő szavakkal szólott erdei lászlóné a háztartásban dolgozó, az otthon élő asszonyokról, áldozatkészségükről, fáradásairól, majd így folytatta:

- a nők munkája nélkülözhetetlen az ország számára, hasznos az egész társadalomnak, hozzájárul a fejlődéshez, a családok jólétének növeléséhez. azonban ennek ellenére sem mondhatjuk el, hogy teljesen legyőztük már azt a maradi, kispolgári szemléletet, amely szerint a nő nem egyenértékű munkaerő, inkább való házi-asszonynak, mint mondjuk esztergályosnak, vagy éppen birónak. a tárgyilagosság kedvéért azt is hozzá kell tennünk, hogy ezek nemcsak a régi előítéletek maradványai, hanem újak is, amelyek a fejlődés következtében előállott átmeneti nehézségek táplálnak. mostanában például gyakran hallani arról, hogy a gyermekes anya kevésbé gazdaságos munkaerő, mert ahhoz, hogy dolgozhasson, gyermekintézményekre van szükség, szülési szabadságot, munkaidő-kedvezményt kell biztosítani, és segíteni kell háztartási munkájának ellátásában is.

/folyt.köv./
8.32/a

8.48 Pnd

- 22 -

bb 28. /erdei lászlóné beszéde...5.folyt./-lm

kormányunk valóban jelentős anyagi eszközöket fordít a gyermekintézmények fejlesztésére, a dolgozó nők munkájának megkönnyítésére. kevesen tudják például, hogy egy bölcsődei férőhely létesítése 50 000 forintba, egy óvodai férőhely pedig 20 000 forintba kerül. de vajon miért írjuk ezeket a költségeket csak az anya számlájára? a gyermekek felnevelését segítő intézmények létrehozása társadalmunk lényegéből fakadó szükségszerű kiadás. ezek az intézmények nemcsak az anyát, hanem az egész családot, sőt az egész népet segítik.

- a gyermekintézmények fejlesztésében elért eredményeinkre büszkéek lehetünk. a felszabadulás előtt mindössze ezer bölcsődei férőhely volt az egész országban, ma több mint 33 000 apróságot tudunk elhelyezni. az óvodás korú gyermekeknek pedig 44.3 százaléka jár óvodába, háromszor annyi, mint 1945 előtt. kérjük a kormányt, hogy fejlessze tovább a családokat segítő intézmények hálózatát. felhívjuk a gyermekintézményeket vezető és építő szakemberek figyelmét arra, hogy olcsóbban, ésszerűbben tervezék a bölcsődéket, az óvodákat. jelenleg túlzottan nagyok a követelmények. ha olcsóbbá tennék a tervterveket, a termelőszövetkezetek is könnyebben vállalnák, hogy saját erőből hoznak létre óvodákat. a parasztasszonyok kívánságának teszünk eleget, amikor a közös gazdaságok vezetőségeinek azt javasoljuk, hogy helyi erőből, esetleg több termelőszövetkezet közös anyagi összefogásával létesítsenek idény-jellegű, vagy állandó gyermekintézményeket. ezek nemcsak a gyermekek védelmét jelentenék, hanem a nők nyugodtabb, intenzívebb munkájához is hozzájárulnának.

erdei lászlóné beszélt arról, hogy a statisztikai hivatal adatai szerint a nők évente átlag 1.4 napot hiányoznak gyermekápolás és 5.8 napot terhesség, illetve szülés miatt. az üzemeknek és vállalatoknak számítaniuk kell erre a kiesésre. a jelenetkező feszültség feloldására a nőmozgalom nevében javasolta, hogy a sok nőt foglalkoztató üzemek és vállalatok kapjanak lehetőséget a kismamák helyettesítésére.

- az ország iparosodása, a mezőgazdaság fejlődése a második öt éves terv időszakában csaknem 440 000 nő számára teremtett új munkalehetőséget. ennek ellenére többek között az ipar területi megoszlásának aránytalanságai miatt az asszonyok és lányok egy része még mindig nem tud elhelyezkedni. ezért - átmeneti megoldásként - helyes lenne, ha a termelőszövetkezetek kisegítő üzemeket hoznának létre és fejlesztenék a szolgáltatásokat. ugyan-csak segítséget jelentene, ha országszerte szélesítenék a bedolgozó-rendszert és ha a kereskedelmi, a vendéglátóipari, a közlekedési, az egészségügyi, valamint az egyes adminisztrációs munkakörökben rövidített, négy-hat órás munkaalkalmakat teremtenének.

/folyt.köv./

8.406/a 8-Pnc

- 23 -

a beszámoló a továbbiakban kitért a nők szakképzettségének növelésével kapcsolatos feladatokra, majd azzal foglalkozott, hogy gyakran megsértik az „egyenlő munkáért egyenlő bért” elvet és ezzel az egyenjogúságot is. az iparon kívül a mezőgazdaságban is gondot okoz a férfiakval azonos jövedelem biztosítása. a háztáji földek kiadásánál is jónéhányszor hátrányos helyzetbe kerülnek az asszonyok. felhívta a termelőszövetkezetek vezetőit: alkalmazzák minél szélesebb körben azt a nógrád megyei módszert, hogy a háztáji terület nagyságát a végzett munka és az ellátásra szoruló családtagok száma alapján határozzák meg.

erdei lászlóné a továbbiakban sokoldaluan elemezte, hogy a társadalom gazdasági, politikai és kulturális rendjében lezajlott forradalmi változások hogyan formálják, alakítják a családok életmódját, a családtagok egymáshoz való viszonyát, a szokásokat, és hogyan teremtenek az elavult hagyományok helyén új rendet. egyebek között rámutatott, hogy korunkban megváltozik a családokban a gyermekek nevelése, s a szülők és a gyermekek viszonya is. hangsúlyozta a családon belüli helyes munkamegosztás fontosságát, a most felnövő új nemzedékre nagy hatást gyakoroló személyes példamutatás fontosságát. nyomatékosan aláhozta, hogy a családok életének minden konfliktusát a gyermekek szenvedik meg a legjobban. a gyermekvédelem tehát elválaszthatatlan a családvédelemtől. egyik sem magánügy, sőt mindkettőnek az eddigénél is inkább közügyé kell válnia. a család védelme és támogatása tehát fontos társadalmi feladat.

szó esett a beszámolóban arról is, hogy a nők a kulturális forradalomban is jól megállják helyüket, részlegálnak a társadalom tisztelőire. segítenek férjüknek, hogy érett fejjel is tovább gazdagítsák ismereteiket, s közben maguk is mind nagyobb számban tanulnak. egyebek között ennek köszönhető, hogy 1952 óta csaknem 200.000 felnőtt végezte el hazánkban az általános iskolát. a középiskolát pedig 1949-től napjainkig több mint 125.000 férfi és nő fejezte be sikerrel, s 1954 óta mintegy 20.000 dolgozó ember szerzett munkája mellett diplomát.

a most felnövő lánynemzedék már magától értetődő természetességgel lépi át a közép- és felsőfoku oktatási intézmények kapuját. jelenleg 48.7 százalékuk tanul tovább az általános iskola befejezése után, s a felsőfoku intézmények hallgatóinak 42.4 százaléka is közülük kerül ki.

a beszámoló foglalkozott a falusi asszonyok tanulásának helyzetével is. indítványozta, hogy számukra a lehetőségekhez mérten teremtsék meg az általános iskola vii-viii. osztálya elvégzésének és a szakképzettség megszerzésének együttes lehetőségét. sokuknak ugyanis ez a két osztály hiányzik a szakmai képzés megszerzéséhez, 3-4 éves tanulásra viszont már nehezebben vállalkoznak a családanyák.

/folyt.köv./
8.46/a 920hc

erdei lászlóné a magyar nőmozgalom helyzetével, új szerepével és feladataival foglalkozott ezután. megállapította, hogy mint a kongresszust megelőző küldöttválasztó gyűlések méretei, aktivitása és tartalma is bizonyította, hazánkban a nőmozgalom jelentős és szervezett politikai erő. egységes is a mozgalom, mert a szakszervezetek és a nőtanácsok munkája a nőkérdésben a lényegét illetően egybehangzó és mert minden más társadalmi mozgalommal elsősorban a hazafias népfronttal, de a tanácsokkal, a kisz-szel, a vöröskeleszttel, a tit-fel és a béketanácscsal is szükségszerű a szoros együttműködés. az együttműködés alapja, hogy egyrészt a nőkérdés ma már valóban közügyé vált, másrészt a nőmozgalom mint politikai erő a gazdasági és politikai munka ugyszólván valamennyi területén sokat tehet a fejlődésért.

a továbbiakban köszönetet mondott a magyar nőmozgalom valamennyi segítőtársának, alapító tagjainak és újabb aktivistáinak, a nőtanácsok, az üzemi és termelőszövetkezeti nőbizottságok, a különböző szakszervezetek tagjainak, arra kérte őket; dolgozzanak továbbra is töretlen lelkesedéssel, hogy egyre többen találják meg a mozgalomhoz vezető utat, amely nyitva áll mindenki előtt, aki tenni akar valamit a nők, a családok, a társadalom fejlődéséért, a szocialista magyarorszáért.

végül felvázolta a következő évek programját.

- politikai és kulturális felvilágosító munkával mozgósítanunk kell a nőket a munka, a termelés feladatainak megoldásáért, az anyagi és szellemi javak még nagyobb bőségének megteremtéséért - mondotta. - legyenek közülünk még többen a munka új stílusának uttorói, a szocialista brigádok követői. okos szóval harcoljunk azoknak az intézményeknek és szolgáltatásoknak a továbbfejlesztéséért, amelyek a családok korszerű életét, a nők kettős hivatásának harmónikus betöltését, egész népünk jobb életét biztosítják és munkával is segítsük céljaink elérését.

- tartsuk továbbra is feladatunknak a hazaszeretet erősítését, ösztönözzünk a haza és a nép még eredményesebb szolgálatára. juttassuk teljes diadalra a nők kulturális forradalmát, küzdjünk minden olyan nézet és szokás ellen, amelyben tovább él a nők elnyomottsága, kiszolgáltatottsága. értessük meg és fogadtassuk el mindenkivel a családi munkamegosztás új formáját, és a családi élet új normáit. a társadalmi együttélés, a munka, a közélet, a család, az élet minden területén fogjunk össze a szocialista erkölcs követelményeinek alkalmazásáért, megvalósításáért.

/folyt.köv./
8.55/a 920hc

me

ob 28. /erdei lászlóné beszéde....8.folyt./-lm

- vivjük ki minden területen az anyaságnak járó megbecsülést és tiszteletet. szilárdítsuk a felnőtt társadalom felelősségvállalását, áldozatkészségét a következő nemzedékért, gyermekeinkért, munkánk folytatóiért, életünk kiteljesedéséért. növeljük - elsősorban az anyákban és rajtuk keresztül az egész társadalomban - a gyermeknevelés kulturáját. tanítsuk meg az anyákat arra, hogy helyes uton, azon a pályán keressék gyermekeik boldogságát, ahol a legtöbbet tehetik a társadalomért, ahol a legjobb eredménnyel fejthetik ki képességeiket. értesítsük meg, hogy a fizikai és szellemi munkának egy a rangja. nyissuk ki az anyák szívét, hogy ne tőrjék egyetlen gyermek kallódását sem, tartsák ébren az egész társadalom felelősségérzetét a gyermekekért.

- tegyünk meg mindent azért, hogy tovább szélesedjék a nők látóköre, hogy asszonyaink és lányaink józan ítéletű, forró szívű segítők legyenek a haladás nemzetközi erőinek, hogy szolidaritásukkal bátorítsák, példájukkal erősítsék a szabadságukért harcoló hazafiakat, s mindezzel az eddiginél is eredményesebben járuljanak hozzá a béke megőrzéséhez.

- kongresszusunk nemcsak a számadást, hanem egy új időszak kezdetét is jelenti mozgalmunkban. előttünk álló feladataink megoldásáért munkára szólítjuk a nőket, egész társadalomunkat - fejezte be beszámolóját erdei lászlóné./mti/

--

8.55/a 925 Pnc

- 26 -

bb. 30. összeült a magyar nők kongresszusa

t zs-tf-di/tm szb zs

1965. december 11.

szombaton a parlamentben több mint hárommillió asszony és leány küldötteinek részvételével összeült a magyar nők kongresszusa. megjelent és az elnökségben foglalt helyet kállai gyula, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke, az mszmp politikai bizottságának tagja, németh károly, az mszmp budapesti bizottságának első titkára, továbbá ambrusz józsefné, a nyíregyházi ságvári tsz brigádvezetője, dr. bálint gáborné jogász, bárány istvánné a varsányi dózsa tsz munkacsapat-vezetője, barnai albertné, a budapesti nőtanács titkára, dr. bryson jánosné kórházi főorvos, a tolna megyei nőtanács elnöke, bugár jánosné, a hazafias népfront országos tanácsának főtitkárhelyettese, dobroviczki jánosné, verpeléti tsz-tag, erdei lászlóné, a magyar nők országos tanácsának elnöke, farkas józsefné, a miskolci nehézipari műszaki egyetem adjunktusa, fáty boris, a magyar vöröskereszt osztályvezetője, fekete jánosné, a kartali termelőségvetkezet brigádvezetője, a magyar nők országos tanácsának alelnöke, gál andrásné, a debreceni kötöttárugyár igazgatója, gárdos mariska író, gera henrikné, az ujkigyósi termelőségvetkezet szocialista brigádvezetője, geréb sándorné, a szakszervezetek országos tanácsának titkára, gyenes károlyné, kesztyűvarrónő, budapest, krilov sándorné, háziasszony, küronya istvánné nagykanizsai oktatási felügyelő, ladányi ferencné székesfehérvári óvónő, lehoczki jánosné, a péti nitrogénművek laboránsa, lakatos gabriella kossuth-díjas táncművész, módos dezsóné, a győr városi tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese, makoldi mihályné kossuth-díjas pedagógus, a magyar nők országos tanácsának alelnöke, dr. nagy györgyné háziasszony, a bács megyei nőtanács elnöke, nagy józsefné könnyűipari miniszter, nánási imréné megyei bírósági elnök, németi irén, a nők lapja főszerkesztője, orbán lászló, az mszmp központi bizottságának tagja, a kb osztályvezetője, ortutay zsuzsa, a magyar nők országos tanácsának titkára, péter jánosné háziasszony, a magyar nők országos tanácsának alelnöke, dr. plaszanovics imréné könyvtáros, a baranya megyei nőtanács elnöke, pusztaházi istvánné, a magyar nők országos tanácsának osztályvezetője, dr. radnót magda, az 1. számú szemészeti klinika igazgatója, scherczel lajosné, nyugdíjas textilmunkás, a szocialista munka hőse, szabó imréné nyugdíjas, a komárom megyei nőtanács elnöke, szabó piroska, a budapesti nőtanács elnöke, szilágyi lajosné, a kisujszállási városi nőtanács társadalmi titkára és várnai zseni író.

/folyt.köv./
9.50/a 10-Pnc

- 27 -

bb. 30./összeült a magyar nők... 1. folyt./- szb

részt vett a kongresszuson florence mophoso, a nemzetközi demokratikus nőszövetség titkára, n.g. szaliscseva, a szovjet nőbizottság jogi bizottságának elnöke, berta kalaora, a bolgár nőszövetség tagja, iréna gyurisova, a szlovák nőbizottság elnöke, odette sebate, a francia nőszövetség irodájának tagja, vaszka duganova, a macedon nőbizottság elnöke, anna tepper, a lengyel nőszövetség végrehajtó bizottságának tagja, wally d. ambroise, az olasz nőszövetség milánói szekciójának vezetőségi tagja, ilse peissl, az osztrák demokratikus nőszövetség gráci titkára és iona boga, a román nőtanács titkára.

keres emil kossuth-dijas színművész benjámín lászló: két évtized című versével köszöntötte a magyar nők kongresszusát, majd makoldi minálné, a magyar nők országos tanácsának alelnöke nyitotta meg a tanácskozást. üdvözölte a városok és falvak asszonyainak, leányainak 400 küldöttét, 200 tanácskozási joggal meghívott képviselőjét, a kongresszus valamennyi vendégét.

- kétnapos kongresszusunkat ezrek és ezrek munkája, tanácskozása készítette elő - mondotta. - a tanyákon, a falvakban, a városokban, csaknem 4 700 ülésen okosan, éretten mérlegeltek, vitatkoztak az asszonyok: a megbeszélések témái felölelték életünk szinte valamennyi területét, jelezve, hogy mindebből részt kértek és vállaltak a nők.

- mai találkozásunknak külön színt, fényt ad, hogy felszabadulásunk 20. évfordulójának jegyében ültünk össze. felelősséget kívánjuk felmérni a megtett utat, és kijelölni a feladatokat.

- az elmúlt években sokat kért tőlünk, nőktől az élet. kérte, hogy fiainkból, leányainkból becsületes, hazaszerető, munkaszerető felnőtteket neveljünk, és bővítsük tudásunkat, emeljük műveltségünket, vegyünk részt mi is az építő munkában, gazdasági, politikai, társadalmi életünk alakításában. a nagy feladatokhoz nagy lehetőségeket is kaptunk.

- kívánom, hogy kétnapos közös munkánk sok okos gondolatot, javaslatot indítson el, jelölje ki a jövő útjait, - mondotta főnökek között, majd javaslatára a küldöttek egyhangulag elfogadták a kongresszus napirendjét, és megválasztották a jelölőbizottságot, amely javaslatot terjeszt elő a magyar nők országos tanácsának újjáválasztására. a bizottság vezetője sebestyén nándorné, a hazafias népfront országos tanácsának osztályvezetője, budapesti küldött lett.

ezután erdei lászlóné, a magyar nők országos tanácsának elnöke terjesztette elő beszámolóját.

/folyt.köv./
10.00/a 10.00/Pue'

- 28 -

Pue'

bb 29. dobi istván távirata jomo kenyectáchoz

t n szb bs

1965. december 11.

dobi istván, az elnöki tanács elnöke táviratban üdvözölte jomo kenyectát, a kenyai köztársaság elnökét az ország függetlenségének második és a köztársaság kikiáltásának első évfordulója alkalmából. /mti/

--

bb 31. koszoruzás a hősi emlékműveknél

t ni/lk-lm bs

1965. december 11.

a szovjetunió legfelsőbb tanácsának hazánkban tartózkodó küldöttsége, amelyet p.j. seleszt, az szkp központi bizottsága elnökségének tagja, az ukrán kommunista párt központi bizottságának első titkára, a legfelső tanács szövetségi tanácsa törvény-előkészítő bizottságának tagja vezet, szombaton délelőtt megkoszorúzta a magyar hősök tiszteletére emelt emlékművet a hősök terén, s leróta kegyeletét a szabadság-téri szovjet hősi emlékműnél is.

a koszorúzásokon jelen volt vass istvánné, az országgyűlés elnöke, bojti jános külügyminiszterhelyettes, sarlós istván, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnöke, koltsai vilmos vezérőrnagy, hantos jános, a fővárosi tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese, ott voltak az országgyűlés vezető beosztású tisztségviselői, a budapesti szervezetek képviselői.

részt vettek a koszorúzáson a szovjetunió budapesti diplomáciai képviselőinek tagjai, g.a. gyenyiszov nagykövet vezetésével. /mti/

--

10.55/a Pue'

- 29 -

Pue'

bb 32. átadta megbízólevelét a holland királyság új magyarországi nagykövete

t bc/tr szb bs

1965. december 11.

kisházi ödön, a népköztársaság elnöki tanácsának helyettes elnöke szombaton fogadta herman constantijn schoch rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet, a holland királyság új magyarországi nagykövetét, aki átadta megbízólevelét.

a megbízólevelét átadásánál jelen volt kiss károly, az elnöki tanács titkára, nánási lászló, az elnöki tanács tagja, szilágyi béla külügyminiszterhelyettes, kovács imre vezérőrnagy és gergely miklós, a külügyminisztérium protokoll osztályának vezetője.

herman constantijn schoch nagykövet megbízólevele átadásakor mondott beszédében többek között hangsúlyozta:

- hálás vagyok a megtiszteltetésért, hogy őfelségét, hollandia királynőjét és országomat a magyar népköztársaság elnöki tanácsa mellett képviselhetem.

- a két nemzet közötti kapcsolatok mind gazdasági, mind kulturális téren észrevehetően javultak és fokozódtak az utóbbi időben. ezért mély öröm tölt el, hogy országaink közeledésére, szorosabb gazdasági és kulturális együttműködésre irányuló új feladatokat ilyen kedvező időszakban kezdek el.

- létfeltételeiket illetően országaink hasonlítanak egymáshoz: kicsik és földrajzi okok miatt nagymértékben érdekeltek a külfölddel való együttműködésben és kereskedelemben.

- remélem, hogy megismerkedhetem az önök elveivel, mert egy nagykövet nem maradhat egyszerű szemlélő: párbeszédre van szüksége, amely mindig hasznos a jobb megértés érdekében.

- kérem, legyen meggyőződve: küldetésem teljesítése során a népeink közötti baráti szálak szorosabbá fűzésére és az együttműködési tevékenység előmozdítására törekszem mindkét ország előnyére.

/folyt.köv./

11.00/Lm

11.20 Pm!

- 30 -

Rk

bb 32. /átadta megbízólevelét...1.folyt./-szb

kisházi ödön, az elnöki tanács helyettes elnöke a nagykövet beszédére válaszolva hangsúlyozta:

- jóleső érzéssel veszem át megbízólevelét, amelyben önt őfelsége, hollandia királynője, rendkívüli és meghatalmazott nagyköveti minőségben a magyar népköztársaságba kinevezi és üdvözlöm önt hazánkban.

- a magyar kormány nagyra értékeli azt a fejlődést, amely a magyar népköztársaság és a holland királyság közötti kapcsolatokban a legutóbbi időszakban bekövetkezett, s amelynek során a két ország diplomáciai képviselőit kölcsönösen nagykövetségi szintre emeltük, kereskedelmi és egyéb kapcsolatait fokoztuk. a magyar népköztársaság kormánya a kereskedelmi, a gazdasági és műszaki együttműködés kialakítására és fokozására törekszik a kölcsönös előnyök alapján minden olyan országgal, amely őszintén kívánja kapcsolatait fejleszteni országunkkal.

- a magyar népköztársaság és a holland királyság a kis országok közé tartoznak, azonban a mai, feszültségekkel terhes nemzetközi helyzetben sokat tehetnek a béke biztosítására, a világ békeszerető népei közötti barátság és együttműködés elmélyítésére.

- a párbeszédre irányuló készségét örömmel veszem tudomásul, s megvagyok győződve, hogy az elő fogja segíteni az országaink és népeink közötti jobb megértést, kapcsolataink további, kölcsönösen előnyös fejlesztését.

m a megbízólevelét átadása után a nagykövet bemutatatta kisházi ödönnek a kíséretében megjelent j.t. warmenhoven nagykövetségi titkárt.

az elnöki tanács helyettes elnöke ezután szívélyesen elbészelgetett a nagykövettel.

x x x

herman constantijn schoch nagykövet a megbízólevelét átadása után a hősök terén megkoszorúzta a magyar hősök emlékművét.
/mti/

..

^m
11.15/Lm

-31-

Rk

bb 30. /összeült a...2 folyt./-lm

erdei lászlóné nagy tapsal fogadott beszéde után szünet következett.

/erdei lászlóné beszédét mai bb 28. sz. kiadásunkon közöltük. a beszéd embargóját feloldjuk./

a szünet után elsőnek kállai gyula a minisztertanács elnöke emelkedett szólásra.

/folyt.köv./

11.37/a 11¹ Pac

- 32 -

Handwritten signature

bb. 30./ összeült a...3. folyt./szb

a minisztertanács elnöke bevezetőben az mszmp központi bizottsága, a kormány és a hazafias népfront országos tanácsa nevében köszöntötte a kongresszus küldöttéi útján a szocialista magyarország megteremtéséért végzett munkában, harcban nagyszerűen helytálló magyar nőket és a tanácskozás külföldi résztvevőit, köztük a fennállásának 20. évfordulóját ünneplő nemzetközi demokratikus nőszövetség képviselőit.

- ez a kongresszus hazánk felszabadulásának 20. esztendőjében ülészik - folytatta. - népünk életének 20 év előtti történelmi fordulata egyben fordulat volt a magyar nőmozgalom történetében is, s amikor munkásosztályunk, népünk kivívta a hatalmat, ezzel egyben megteremtette a nők egyenjogúságának, igazi és teljes felszabadulásának biztos alapját is.

- a nőmozgalom és a munkásmozgalom már a régi rendszerben elválaszthatatlanul egygő forrott; aki a nők egyenjogúságáért akart küzdeni, biztosan eljutott a szocialista munkásmozgalomhoz, mert a nők teljes felszabadulásának egyetlen következetes harcosa - a munkásosztály, mert a nők teljes egyenjogúságát csak egyetlen társadalmi rend képes megvalósítani, a szocializmus. ez a magyarázata annak, hogy a nemzetközi nőmozgalom olyan kimagasló alakjai, mint rosa luxemburg, vagy clara zettkin és a hazai nőmozgalom olyan feledhetetlen mártirjai, mint hámán kató, vagy martos flóra a szocialista munkásmozgalomban vívták küzdelmüket. ma, amikor elmondhatjuk, hogy népünk 20 éves munkájának eredményeként megszüntettük a kizsákmányolást, leraktuk a szocializmus alapjait, egyben azt is megállapíthatjuk, hogy ezt a történelmi eredményt nem lehetett volna elérni a nők, a nőmozgalom tevékenysége és támogatása nélkül. elismeréssel és köszönettel adózunk tehát munkájukért önöknek, a magyar nők százazreinek és milliódinak. őszinte tisztelettel, szeretettel és megbecsüléssel tekintünk a nőmozgalom veterán - de lelkes aktivitásukkal a fiataloknak most is példát mutató - nagyszerű harcosaira, akiknek olyan ismert képviselői is itt vannak a kongresszus padsoraiban, mint gárdos mariska, keten jólán és várnai zseni elvtársnők. / nagy taps./

/folyt.köv./

12.10/a 13¹⁰ Pac

- 33 -

Handwritten signature

kállai gyula ezután arról beszélt, hogy hazánkban a férfiak és a nők között ma már teljes a jogegyenlőség.

-vannak ~~szép~~ szép számban eredmények, de akad még nem kevés hiba, fogyatékoság és teendő is. látnunk kell, hogy a teljes társadalmi egyenlőség nem egyik napról a másikra megoldható feladat, hiszen évszázadokra visszahuzó előítéletek, meggyökeresedett hibás nézetek tömegét kell leküzdenünk. a nő igazi felszabadítása csak a szocialista társadalom teljes felépítésével, a szocialista közgondolkodás elterjesztésével és a szocialista erkölcsök megerősítésében elért eredményeknek arányában valósítható meg.

- pártunk és kormányunk mindent megtesz azért, hogy - amennyire gazdasági lehetőségeink engedik - folyamatosan egyre jobban megkönnyítsük a nők, és különösen a családanyák helyzetét és minél nagyobb mértékben valósuljon meg a gyakorlatban a nők társadalmi egyenjogúsága is.

- erdei elvtársnő beszámolója foglalkozott több gazdasági problémával is, amelyeknek megoldását jómagam is helyesnek és szükségesnek tartom. megfogalmazódtak javaslatok, hogy bizonyos munkakörök betöltésénél részesüljenek előnyben a családot egyedül eltartó nők, a többgyermekes anyák, s legyen jóval több olyan munkahely a nők számára, amely 4, vagy 6 órával több elfoglaltsággal jár. gondoskodni fogok róla, hogy a kormány ezeket a javaslatokat megvizsgálja, s a lehetőségek arányában sor kerüljön megvalósításukra.

- szó esik arról is, hogy egyes munkakörökre nőket nem alkalmaznak. valóban, van jogszabály, amely felsorolja azokat a nehéz testi munkát igénylő és a női szervezetre ártalmas munkaköröket, amelyekben - éppen védelmük érdekében - nem szabad nőket foglalkoztatni. e rendelkezés óta azonban a technika sokat fejlődött, az említett munkakörök betöltéséhez szükséges követelmények és adottságok is változtak. éppen a nők egyenjogúságának jobb érvényesítését szolgálja, hogy a munkaügyi és az egészségügyi minisztérium, valamint a szakszervezetek országos tanácsa már foglalkozik e tilalmi listák felülvizsgálatával, hogy a korlátozást megszüntessük, ahol ez már nem indokolt.

/folyt.köv./

12.15/a

- 34 -

Me

- utalt arra, hogy mielőbb le kell küzdeni azt a káros szemléletet, amely szerint a nő gyengébb, rosszabb munkatempó mint a férfi. a cél, a teljes egyenjogúság.

- nem árt ezt hangsúlyozni, hiszen vannak még férfiak, akik nem ezt az elvet vallják. úgy gondolják, hogy kétféle mértékkel lehet mérni: másként a férfi és megint másként a nő számára. az ilyenek véleménye szerint a nő kötelessége, hogy kifogástalanul dolgozzék munkahelyén, de emellett lássa el a második műszak minden feladatát is. meggyőződésem, hogy miként a termelő munkában egyenlő jogokkal és egyenlő kötelességekkel dolgozik együtt a férfi és a nő, úgy a család gondozásában és nevelésében is azonos felelőssége és teendője van mindkettőjüknek.

- államunk - népgazdaságunk fejlődésének eredményeitől függően - sokirányú támogatást, segítséget nyújt a gyermekneveléshez. annak az álláspontnak szerzünk érvényt, hogy a szocializmus építésével együtt kell járnia a szülőotthonok, gyermekintézmények, bölcsődék, óvodák, napköziotthonok és játszótérek hálózata fejlődésének. felémeltük a szülő nők gyermekügyi szabadságát is és nemrégiben a kétgyermekes szülők családi pótlékát, a gyermeknevelés segítségét és könnyítését szolgáló társadalmi juttatásokat a jövőben is fejleszteni kívánjuk.

- mind~~ez~~ nagyon helyes és jó! nem tartjuk azonban jónak és elfogadhatónak, hogy hazánkban a családok 30 százaléka olyan, amelyből hiányzik a családi öröm legfőbb forrása, a gyermek. s bár a csökkenés a legutolsó két évben megállt, a magyarországi születések száma még mindig a legalacsonyabb Európában. ez bonyolult társadalmi jelenség, sok családban vannak objektív okai is, de még több a kifejezetten szubjektív tényező; magyarán és egyszerűen az, hogy éppen a fiatal, 20 és 30 év közötti asszonyok nem kívánnak szülni, mert férjükkel együtt bizonyos anyagi javak birtoklását előbbre helyezik annál az egész életet végigkísérő, tartós örömnél és boldogságnál, amit a gyermek jelent.

/folyt.köv./

12.25/a

- 35 -

Me

bb. 30./összeült.....6. folyt./szb

- nemrégiben vita folyt a sajtóban a születési arányszámok körül, s voltak sokan, akik adminisztratív rendszabályokat követeltek az indokolatlan művi vetélések megállítására. az a véleményünk, hogy a kérés elbírálására létrehozott bizottságok még több felvilágosító jó szót mondhatnak a jelentkezőknek, többet beszélhetnek velük arról, hogy a legjobb körülmények között végzett beavatkozás sem veszélytelen, s - különösen ismétlődés esetén - igen súlyos utókövetkezményekkel járhat. ezen túlmenően azonban más intézkedést nem tervezünk, nem kívánunk visszatérni az ismert régi adminisztratív eszközökhöz. de hangsúlyozni kívánom: a gyermektelenségben mi nem csupán családi vonatkozásu, magánjellegű problémát látunk. a család, a gyermek: a nemzet jövője, amely iránt mindnyájan súlyos felelősséggel tartozunk.

- felhívunk tehát mindenkit: ne csak 5-10 esztendőre, hanem annál távolabbra is nézzen előre. a pillanatnyi előny, az öncélú kényelem kedvéért ne mondjon le senki a gyermekről, mert később majd maga látja kárát, amikor ezen esetleg már nem is lehet segíteni.

a továbbiakban az ifjúság nevelésének néhány kérdésével foglalkozott. többek között hangoztatta: hogy ifjúságunk a szocializmushoz hű, munkaszerető, a szülők által megkezdett forradalmi munkát folytatni képes felnőtt nemzedékké váljék, feltétlenül szükséges, hogy egy nyelven beszéljen vele az iskola, a család és a társadalom.

- a családi és az iskolai nevelés egységének erősítése a nőmozgalom egyik sarkalatos feladata. fogjon hát össze család és iskola, minden szülő, hogy tovább növeljék ifjúságunk előtt az alkotó munka becsületét, neveljék ifjúságunkat dolgozó, munkás életre, segítsük és támogassuk az iskolát, a pedagógusok munkáját.

/folyt.köv./

12.30/a

- 36 -

bb. 30./összeült.....7. folyt./lm

- nálunk minden fiatal megtalálhatja a képességeihez, tehetségéhez, szorgalmához mért helyét az életben, de ebben a társadalomnak, az iskolának és a családnak segítenie kell. a helyes pályaválasztás a fiatal ember életének döntő tényezője. manapság gyakran vagyunk tanúi annak, hogy a szülők mindent elkövetnek, hogy valamelyik divatos szakmába kerüljön dolgozni gyermekük, akár vonzódik ehhez a pályához, akár nem. sokan megfélemedeznek arról, hogy egy jó szakma alapos elsajátítása, az alkotó-teremtő munka felemelő öröme gyermekük számára ér annyit - ha nem többet - mint az esetleg csak kinoskeserves gyötrődéssel megszerezhető diploma.

- az országgyűlés legutóbbi ülészakájának vitája nyomán fejlesztjük iskolarendszerünket, a többi között emeljük az ipari tanulóképzés színvonalát, s már lehetővé is tettük, hogy az itt végzetek rövid idő alatt középiskolai érettségit töltsenek. így - ha van hozzá tehetségük, előttük is nyitva áll az utazóegyetemek, a főiskolák felé. ez az intézkedésünk is megkönnyíti, hogy a család és az iskola, a szülő és a gyermek együtt, okosan döntsön a pályaválasztásról.

- a magyar kommunista mozgalomnak a hatalomért folyó harc időszakában az is helyes jelszava volt, amellyel követelte: „helyet a nőknek a közéletben!”, ez a jelszó ma is időszerű. véleményem szerint nem tettünk meg meg mindent, amit eddig is lehetett és kellett volna; szükséges, hogy tovább növeljük mindent a nők társadalmi megbecsülését és közéleti szerepét. különösen olyan helyeken kell gondoskodni arról, hogy a megfelelő demokratikus fórumok lehetőségeit felhasználva érvényre juttathassák véleményüket, jó elgondolásaikat és a vezetésben is megfelelő számban legyenek képviselve, ahol nők dolgoznak többségben. ha a nők alkalmasak arra, hogy a szocialista brigádokban 30-32 százalékban, a termelőszövetkezetek tagságában 38-40 százalékban vegyenek részt, úgy gondolom, nem volna bűn, ha a nők a vezetésben is megközelítenék ezeket az arányokat./nagy taps/

/folyt.köv./

12.45/a

- 37 -

kállai gyula ezután rámutatott, hogy a nők teljes társadalmi egyenjogúsításának alapvető feltétele a termelő munka eredményeinek fokozása. az idén befejezzük második ötéves tervünket. ebben az időszakban befejeztük a szocializmus alapjainak lerakását, korszerűsítettük és fejlesztettük szocialista iparunkat, létrehoztuk a szocialista mezőgazdasági nagyüzemeket, jelentősen növeltük népünk életszínvonalát. jó lehetőségeket teremtettünk ahhoz, hogy a következő ötéves tervperiódusban - megszilárdítva eredményeinket, biztosítva népgazdaságunk egyensúlyát, - széles fronton folytassuk a szocializmus teljes felépítését.

- vezető szerveink most több nagy fontosságú kérdéssel foglalkoznak. központi bizottságunk a napokban tárgyalta a jövő évi népgazdasági tervet. változatlanul iránymutatónak tekintjük a központi bizottság múlt év decemberi határozatát, amely az ésszerű takarékosagra, a munka termelékenységének fokozására, a gazdasági hatékonyság növelésére, fegyelmezett, pontos, jó minőségű munkára szólít fel bennünket.

- dolgozunk következő ötéves tervünk összeállításán is, s ebben olyan feladatokat kívánunk népünk elé tüzni, hogy sikeres megvalósításukkal közelebb kerüljünk a szocializmus teljes felépítéséhez. miután a központi bizottság megtárgyalta, tovább foglalkozunk a gazdasági irányítás új, célravezetőbb, hatékonyabb módszereinek kidolgozásával. e munkáknak azonos a célja: erősítsük tovább szocialista társadalmi rendünket, érjünk el újabb nagy eredményeket, teremtsük meg a feltételeit annak, hogy a dolgozó ember még jobban, szebben és kulturáltabban éljen hazánkban,

nemzetközi kérdésekről szólva kiemelte:

/folyt.köv./

12.50/a

- 38 -

- e helyről is teljes szolidaritásunkról biztosítjuk vietnam hős népét. mint eddig, ezután is minden tőlünk feltehető támogatást megadunk ahhoz, hogy harcát siker koronázza, s a sokat szenvedett ország békében éljen. meggyőződésünk, hogy a vietnami kérdést eredményesen csakis az 1954-es genfi egyezmények tiszteletben tartásával, a vietnami demokratikus köztársaság és a délvietnami nemzeti felszabadítási front ismert javaslatai és programja alapján lehet megoldani.

- üdvözlötünket küldjük az amerikai haladó erőknek, azoknak az asszonyoknak, fiataloknak, munkásoknak, egyetemi hallgatóknak, akik mindinkább felismerik az egyesült államok kormánya reakciós, háborús politikájának tarthatatlanságát és a maguk módján küzdenek is ellene.

- pártunk és kormányunk örömmel látja, hogy a magyar nőmozgalom együtt küzd a világ összeg asszonyaival és leányaiival, a békéért és teljes támogatásáról biztosítja a nemzetközi demokratikus nőszövetséget abban a törekvésében, hogy a legszélesebb akcióegységet teremtesse meg az imperialista gáressziók megszüntetéséért, a nemzetközi élet feszültségének csökkentéséért, a béke biztosításáért.

a béke megvédhető, s ha egységben, közös akarattal lépünk fel, lefogjuk az agresszor kezét, elhárítjuk családunk, gyermekünk feje felől a háború veszélyét, s a nemzetközi élet kérdéseit a békés egymás mellett élés szellemében oldhatjuk meg.

- a magyar nőmozgalom a békéért folytatott harcban minden segítséget és támogatást megkap szocialista társadalmunktól, a szocialista államtól. népköztársaságunk külpolitikája sikeresen szolgálja a béke fenntartását, a magyar asszonyok és leányok millióinak szíve-vágyát és érdekét. ezért meggyőződésünk, hogy szívet-lélekkel támogatják is politikánkat.

- a mai magyar nőmozgalom soraiban együtt vannak párttagok, és pártönkivüliek; tudatos materialisták és vallásos hívő asszonyok is. de összefűzi őket az a közös tudat, hogy soruk további javítását, a béke fenntartását, teljes társadalmi egyenlőségük kivívását csakis a szocializmus további építésével, csakis a párttal szoros szövetségben valósíthatják meg. /folyt.köv./

12.55/a

- 39 -

találkoztunk az elnyomtatás és kizsákmányolás keserű éveiben, találkoztunk a hatalomért folytatott harcban, feltétlenül találkoznunk kell tehát a szocializmus teljes felépítéséért és a béke megszilárdításáért folytatott küzdelemben is. erősítsük tovább a népmozgalom és a szocializmus egységét, mert ez is erős fundamentuma szocialistává fejlődő nemzeti egységünknek.

- akkor tudjuk igazán értékelni fejlődésünk nagyszerű útját, ha visszapillantunk népünk 20-25 évvel ezelőtti múltjára. a jóléget munkáért érzett örömmel mondhatjuk: érdemes volt fáradni, és érdemes tovább is fáradhatatlanul dolgozni. minden hazafi büszke lehet népének alkotó erejére, amely most új, lelkesítő feladatok előtt új sikerek kivívására összpontosul. egységünk, szilárdságunk és sikeres munkánk egyik életforrása továbbra is a nék győzhetetlen ereje. /nagy taps./

a minisztertanács elnöke felszólalása végén jó erőt és egészséget, sikeres munkát, sok boldogságot kívánt a magyar nék országos tanácsának, a magyar népmozgalomnak, minden magyar édesanyának, asszonynak és leánynak. /nagy taps./

a minisztertanács elnökének beszéde után az elnöklő bugár jánosné arra kérte kállai gyulát: tolmácsolja a párt és a kormány illetékesainek a magyar leányok és asszonyok elhatározását, hogy az élet minden területén segíteni akarják és fogják a párt és a kormány céljainak megvalósítását.

ezután a beszámoló feletti vitában lengvári józsefné, szabócs megye küldötte, a nyíregyházi tanítóképző igazgató-helyettese szólalt fel.

/folyt.köv./

13.00/a

- 40 -

1965. december 11.

tr szb

a meteorológiai intézet jelenté 1965. december 11-én, szombaton délelőz:

élénk szél

dél-skandinávia központi ciklonja tegnap reggeltől ma reggelig lassuló mozgással a balti-tenger térségébe érkezett. az elmúlt nap folyamán vesztett erejéből, de hatáskörzete még mindig kiterjed egész európára, sőt az atlanti óceán nyugati felére és észak-afrika jelentős részére is. a ciklon hátoldala nyugati, északnyugati szélrel viszonylag hidegebb levegő áramlik nyugat-európán át közép-európa térségébe. a szobanforgó légtömeg első része azonban még mindig fagypont feletti hőmérsékletet szállít délkelet-kelet felé. az elmúlt napok során a skandináv félsziget északi részén nagymennyiségű kemény hideg halmozódott fel, ami dél felé szivárog.

hazánkban tegnap bonyolult időjárás helyzet alakult ki. a délelőtti folyamán fokozatosan megnövekedett a felhőzet, a szél megerősödött, sőt a dunántúlon helyenként viharossá vált. a ködök eloszlottak. a délelőtti folyamán északnyugatról délkelet felé vonuló esőzés kezdődött, amely 18 óra után országossá vált, majd fokozatosan a délkeleti megyékre korlátozódott. a betörő hűvösebb levegő 18 óra körül találkozá a földközi-tengeri enyhe levegővel szentes, szolnok, tiszaroff vonalában zivatarokat váltott ki. a hőmérséklet tegnap napközben az ország északnyugati felében csak 5-9, máshol 9-13 fokig emelkedett. ma reggelre plusz 1 - plusz 5 fokig hűlt le a levegő. a ma reggel 7 óráig terjedő 24 óra alatt mindenütt esett szeszélyes eloszlásban 2-30 milliméter közötti mennyiségű eső. ma reggel 7 órakor lillafüreden 10, galyatetőn 24 centiméter vastagságú kásás, kékestetőn 25 centiméter vastag jeges hóréteget mértek.

budapesten pénteken a hőmérséklet napi középértéke 4,7 fok volt, 3,3 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 3 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 747 milliméter, alig változik.

várható időjárás vasárnap estig: felhőátvonulások, néhány helyen kisebb eső, futó havazás. élénk, helyenként erős, északnyugati-északi szél. az éjszakai lehülés erősödik, a nappali hőmérséklet kissé csökken. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 0 - minusz 5, legmagasabb nappali hőmérséklet holnap 0 - plusz 5 fok között.

a duna vízállása budapestnél 303 centiméter. /mtl/

13.15/a

- 41 -

bb 34. kiállítás sárvárott a nőkongresszus tiszteletére

vid j-lm sr

1965. december 11.

a magyar nőkongresszus tiszteletére sárvárott, a nádasd-várban kézimunka-kiállítás nyílt. a járás 31 szakköre állította ki legszebb munkáit, köztük a hosszuperesztagi, pósfai, csényei asszonyok és lányok kézimunkaképeit.
/mti/

--

bb 35. ezüst- és aranyvasárnap teljes üzem a budapesti állami- és szövetkezeti fodrászatokban

1 sz/lk-lm vg

1965. december 11.

a fodrászatok a fővárosban az idén első alkalommal a kereskedelemhez hasonlóan ezüst- és aranyvasárnapot tartanak. ez azt jelenti, hogy a karácsonyt megelőző két vasárnapon teljes üzemmel dolgoznak az állami fodrászat és a szövetkezeti fiókjai. december 12-én és 19-én délelőtt 9-től este 6-óráig tartanak nyitva és több mint 400 fodrászatban várják a szépitkezni vágyókat.

ezzel a kezdeményezéssel az a cél, hogy közvetlenül az ünnep előtti napokban szokásos torlódást elkerüljék, vagy legalábbis csökkentsék. december 24-én, pénteken egyébként az állami- és a szövetkezeti fodrászszalonok reggel fél 7-től este 6 óráig lesznek nyitva. 25-én valamennyi zárva tart, de karácsony második napján, 26-án, már ismét a vendégek rendelkezésére állnak azok a fodrászatok, amelyek vasárnap nyitva szoktak lenni. az állami fodrászatnak például 19 fiókja tart rendszeresen szolgálatot a város különböző pontján. /mti/

--

13.35/a

- 42 -

KK

bb 36. kitüntetés

Lk-lm sr

1965. december 11.

a népköztársaság elnöki tanácsa komját irénnek, a magyar újságírók országos szövetsége alelnökének több évtizedes munkásmozgalmi tevékenysége és eredményes munkája elismeréséül a munka érdemrend aranyfokozata kitüntetést adományozta. a kitüntetést kisházi ödön, az elnöki tanács helyettes elnöke nyújtotta át; jelen volt kiss károly, az elnöki tanács titkára, orbán lászló, az mszmp központi bizottsága osztályvezetője, barcs sándor, a muosz elnöke és naményi géza, a minisztertanács tájékoztatási hivatalának vezetője. /mti/

--

bb 37. határidő előtt teljesítették évi vállalásukat az ózdi martinászek

vid lk-lm ki

1965. december 11.

az ózdi kohászati üzemek acélművének dolgozói erre az évre előirányzatot felül tízezer tonna acél gyártását vállalták, miután a csehszlovák ipar és a diósgyőri hengermű is számottevő mennyiségű hideg acélöntecset igényelt tőlük, az ózdi martinászek vállalásukat már teljesítették. ezenkívül a kemencék óránkénti tonna teljesítményét az idén csaknem egy tonnával növelték. takarékosan gazdálkodtak a különböző anyagokkal, frissítéccsel, fűtőanyaggal. a műszinttervekkel már eddig több mint 20 millió forintot takarítottak meg, az acél önköltségét csaknem 200 forinttal csökkentették tonnánként. javították a gyártmányok minőségét és lényegesen növelték a termelékenységet. több mint 400 kisebb-nagyobb jelentőségű újítást vezettek be, s ezek használatukkal a hatmillió forintot. /mti/

--

bb 38. megnyílt a vas megyei képzőművészek kiállítása

vid tr-lm sr

1965. december 11.

szombaton szombathelyen megnyílt a savaria muzeumban a vas megyei képzőművészek hagyományos évi tárlata. a kiállításban hét művész - artner ferenc, horváth jános, jaksa istván, r. kovács árpád, mézáros józsef, tóth lászló és majthényi károly - negyven alkotása, festmények, grafikák, szobrok láthatók. /mti/

--

13.41/a

- 43 -

KK

bb 39. teljesítette évi tervét a heves megyei tanács villanyszerelő vállalata

vid lk szb ki

1965. december 11.

a heves megyei tanács villanyszerelő vállalata teljesítette évi tervét. a tervezett 92 helyett 103 termelőszövetkezetben szerelték fel a transzformátor állomást és a vezetéket. több községben korszerűsítették a közvilágítást, bővítették a hálózatot. az év végéig terven felül befejezik erdőtelek, fűzesabony, hevesvezekény, pétervására és sarud községekben a villanyhálózat korszerűsítését. /mti/

bb 40. megnyílt az agrárszakemberek szabadegyeteme szombathelyen

vid ká/sk szb ká

1965. december 11.

a hazafias népfront vas megyei bizottsága, a tit vas megyei szervezetének agronómiai szakosztálya, a medosz területi bizottsága és az agrártudományi egyesület közös rendezésében szombathelyen megnyílt a vas megyei agrárszakemberek szabadegyeteme. a tit klubhelyiségében az agrárszakemberek előtt dr. baintner károly egyetemi tanár tartott nagy érdeklődéssel kísért előadást a korszerű takarmányozásról. az előadást élénk vita követte. az öt előadásból álló szabadegyetemen a hallgatók tájékoztatást kapnak a mezőgazdaság kemizálásának időszerű kérdéseiről, a gyümölcsstermesztés helyzetéről, a mezőgazdasági kutatásokról, valamint a mezőgazdasági üzem- és munkaszervezési kérdésekről. /mti/

bb 41. nyári szivatar szolnok felett

vid ká/sk szb ká

1965. december 11.

decemberben rendkívül ritka égi háború zajlott le szolnok felett. villámlás és mennydörgés kíséretében valóságos nyári szivatar pásztázta végig a várost és környékét. rövid idő alatti öt-hat milliméternyi csapadék hullott. a decemberben igen ritka zivatart a meleg és a hidegfront nagy magasságban történt találkozása okozta. /mti/

14.15/- szb

-44-

bb 42. elkészült a vádirat hanich ferenc kaposvári volt anyakönyvi előadó bűnügyében

vid j szb sr

1965. december 11.

százötven tanu kihallgatása után a somogy megyei főügyész elkészítette a vádiratot hanich ferencnek, a kaposvári városi tanács volt anyakönyvi előadójának bűnügyében. hanich visszaölt beosztásával, az emberek jóhiszeműségével, anyakönyvi teendői ellátása mellett végezte a hagyatéki leltározást, s bizonyos összegek juttatásával az ingatlant „aláértékelte”, hogy kevesebb százalékot kelljen fizetni az érdekelteknek. több ezer forintot csalt ki az emberektől. a volt anyakönyvi előadó a bíróság elé került. /mti/

bb 43. új hidak borsodban

vid lk szb ki

1965. december 11.

borsod megyében tiszaluc községnél elkészült a takta patakon a 42 méter hosszú és 13 méter széles új közúti hid. a határ-idő előtt átadott hidon megindult a forgalom. ezzel lehetővé vált, hogy a tiszaluci vasúti állomástól közvetlen autóbuszjáratot indítsanak tiszadob községbe. az eddigi ideiglenes hidat a hidépítő vállalat a tiszaluci termelőszövetkezetnek ajándékozta. a régi hidat a tiszta egyik ága fölött állítják fel, mert a folyóágon túl a termelőszövetkezetnek mintegy háromezer holdnyi szántóföldje van. a hid felállításával mintegy 16 kilométeres kerülőutat takarítanak meg a gépkocsik és a fogatok.

elkészült a golopi vasbetonhid is, amely a hegyi patakok vizét levezető meder fölött ivel át. az év végére elkészül a tarcal-tokaj közötti ut korszerűsítése során létesített három kisebb hid is. /mti/

bb 44. Luxuscipők készülnek körmenden

vid lk szb ki

1965. december 11.

a budapesti luxus áruház megrendelésére új típusú férfi Luxuscipők gyártását kezdték meg a szombathelyi cipőgyár körmendi gyáregységében. a cipők natur színben, marhabox bőrből készülnek. érdekességük, hogy a talp a béléssel összevarrott, hajlíthatók, rendkívül könnyűek, formájukban a legújabb olasz fazont követik. /mti/

14.10/Lm

-45-

Handwritten signature

bb 47. nyújtott műszak, ünnepi ügyelet a gelka-nál

t kf/j-lm vg

1965. december 11.

a gépipari elektromos karbantartó vállalat dohány utcai központjában szombaton sajtótájékoztatót tartottak, amelyen kozma györgy igazgató ismertette a vállalat idei tevékenységét, s felkészülését az ünnepi csúcsgazdálkodásra.

az igazgató egyebek között elmondotta, hogy a gelka az idén tíz hónap alatt 204 000 rádiót, 714 672 televíziót és 67 000 különböző háztartási gépet javított meg, csaknem annyit, mint tavaly egész évben. a növekvő javítási igényekhez igazodva bővítette a vállalat szervizhálózatát. az idén pápán, komlón, komádiban és kisbéren nyílt új gelka-szerviz. a fővárosban a katona józsef utcában speciális autórádió-javító kezdte meg működését. bővült a mester utcai, vidéken pedig az ajkai, a gyöngyösi és a kápolnásnyéki szerviz. az év végéig átadják debrecenben az ország legnagyobb, legkorszerűbb gelka-flókját, valamint a kiskunlacházi és a marcali javítóüzemet. sokat segített a javítási munkában az is, hogy az idén 16 új gépkocsival gyarapodott a vállalat. mindezek lehetővé tették, hogy a javítási időt a garanciális készülékeknél átlagosan 3,4 napra, a készpénzfizetéses javításoknál pedig átlagosan 4,8 napra tudták csökkenteni.

a gelka javuló munkáját igazolja, hogy az idei csaknem egymillió készülék javítása után mindössze két és félezer panasz érkezett, főleg a javítások elhúzódására. ennek oka legtöbbször még mindig az anyaghiány. a gelka az érdekelt vállalatok, az orion és vtrgy igazgatóitól olyan ígéretet kapott, hogy az üzemek a következő napokban megfelelő alkatrészellátást biztosítsanak, s így az ünnepek előtti javításokat meggyorsíthatják.

a vállalatra egyébként a következő hetekben nagy feladat vár. a szervizek már most nyújtott műszakban dolgoznak, hogy valamennyi javításra adott készüléket karácsonyig kifogástalan állapotban kaphassák vissza az ügyfelek. a sajtótájékoztató külön foglalkozott az ünnepi felkészüléssel. a gelka 16 budapesti és 41 vidéki flókjára - csak televízió- és rádiószervizek - karácsonykor és újévkor ünnepi műszakot tart. ez azt jelenti, hogy például december 24-én 17 óráig, 25-én pedig reggel 8-tól este 8-ig vesznek fel telefonon hiba bejelentést, s a műszerészeket a bejelentések sorrendjében küldik ki a címekre. december 26-án 8-14 óra között, 31-én este 8 óráig, január 1-én pedig 14-20 óra között működik a telefonügyelet. az ünnepekben országosan mintegy 500 gelka-műszerész - budapesten 100-150 - gondoskodik az elromlott készülékek javításáról. a múlt évben karácsonykor és szilveszterkor 18 000 készüléket hoztak rendbe, az idén jóval több televízió javítására készültek fel. /mti/

14.25/a

- 46 -

bb 45. vass istvánné, a magyar országgyűlés elnöke

lk-lm bs

1965. december 11.

táviratban üdvözölte szava ganovszkit, a bolgár nemzetgyűlés irodája elnökévé történt megválasztása alkalmából. /mti/

--

bb 46. moktar ould daddah

lk-lm bs

1965. december 11.

a mauritániai iszlám köztársaság elnöke táviratban köszönte meg dobi isvánnak, az elnöki tanács elnökének mauritánia nemzeti ünnepe alkalmából küldött jókívánságait. /mti/

--

a szerkesztőségek figyelmébe!

szb bs

1965. december 11.

a mai bb 30. számú hírünk /összeült a magyar nők kongresszusa/ első bekezdés utolsó sorában a következő javítást kérjük átvezetni:

... társadalmi titkára, vass istvánné, az országgyűlés elnöke és várnai... stb.

az 1. folyt. első bekezdésének hetedik sorától:

... bizottságának tagja, ilse thiele a német demokratikus nőszövetség elnöke, a nemzetközi demokratikus nőszövetség alelnöke, wally d, ambroise... stb. /mti/

--

14.35/a

- 47 -

kk

bb. 48. pincéket öntött el, lakásokat rongált meg az esővíz nyíregyházán

vid lk/ki/gy/bs

1965. december 11.

péntek reggeltől szombat reggelig majdnem 20 milliméter csapadék hullott szabolcs-szatmár megye egyes területein, köztük nyíregyházán. a víz több helyen kárt okozott. a nyíregyházi tűzoltóság már pénteken éjjel kivonult a kéz utca 48. szám alatti házhoz, hogy az átázott, dűledező falakat megmentse, de minden ilyen kísérlet hiábavalónak bizonyult, a ház összedőlt. a guszev lakótelepen több pince megtelt vízzel, eltávolításához szombaton délelőtt a tűzoltók segítségét kérték a lakók. a ságvári telepen néhány család hajlékát fenyegette az elöntés. a rózsza ferenc utca 47 szám alatt egy héttagu család lakása vált életveszélyessé. a városi tanács építési és lakásügyi osztálya - a helyszíni vizsgálatok alapján - intézkedett a bajbajutott családok megsegítésére.

beszterecen a termelészövetkezet dohánypajtáját, istállóját és burgonyaprizmált öntötte el a víz. itt is a nyíregyházi tűzoltók nyújtottak segítséget a veszély elhárításához./mti/

bb. 50. magyar-csehszlovák egészségügyi vegyesbizottság ülése
t lk/sr/gy/bs

1965. december 11.

a magyar-csehszlovák egészségügyi egyezmény megkötésének 10. évfordulója alkalmából pöstyénben ülésezett a magyar-csehszlovák egészségügyi vegyesbizottság. a vegyesbizottság a két ország közötti egészségügyi, orvostudományi együttműködést értékelte és megtárgyalta az 1966-1967. évi munkatervet. a közös munkatervet dr. vilmon gyula a magyar tagozat és dr. zvara vladimir a csehszlovák tagozat elnöke írta alá./mti/

15.40/-n

-48-

bb. 49. negyven lakás határidő előtt

vid lk/ki/gy/bs

1965. december 11.

az ém heves megyei állami építőipari vállalatának dolgozói szombaton, négy és fél hónappal a tervezett határidő előtt, negyven lakásos lakóépületet adtak át gyöngyösön, ezzel lehetővé tették, hogy negyven család a tavaszi hónapok helyett már most új lakásba költözhet. a határidő előtti átadás ellenére a kivitelező vállalat jóminőségű munkát végzett, amelyért a beruházó írásbeli dicséretben részesítette./mti/

bb. 51. az 50. heti Lottó nyereményjegyzéke

j/gy/bs

1965. december 11.

az 50. játékhetre beérkezett 5 917 448 darab Lottószelvény. ötitalátos szelvény nincs. négy találatot 51 fogadó ért el, a nyereményösszeg egyenként 87 021 forint 25 fillér. a háromtalátos szelvények száma 5 763 darab, a nyereményösszeg egyenként 385 forint. a kéttalátos szelvények száma 168 155 darab. ezekre a nyereményösszeg egyenként 13 forint 20 fillér./mti/

bb. 53. befejezték második öt éves tervüket az orosz-lányi bányászok
vid lk/ki/gy/bs

1965. december 11.

szombaton a délelőtti műszakban felszínre küldték a második öt éves tervük teljesítéséhez szükséges utolsó csille szén az orosz-lányi bányászok. az öt év alatt csaknem 14,5 millió tonna szén termeltek.

az év végéig 210 000 tonna szénrel tetézik meg második öt éves tervüket./mti/

15.45/-n

-49-

bb. 54. a téli könyvvásár alkalmából

k tr/fm/gy/bs

1965. december 11.

a szépirodalmi kiadó és a tit hajdu-bihari szervezete december 15-én debrecenben rendezte meg szabó páál szerzői estjét. az írók kívül az esten közreműködik bálády miklós irodalomtörténész, szabó páál műveiből pedig bánffy györgy, haumann péter, kohut magda és szabó ildikó ad elő részleteket./mti/

..

bb. 55. ülést tartott az országgyűlési képviselők pest megyei csoportja

vid gö/fm/gy/bs

1965. december 11.

az országgyűlési képviselők pest megyei csoportja szombaton ülést tartott, amelyen varga péter, a pest megyei tanács vb elnöke tájékoztatta a megjelenteket a megye fejlődéséről és a harmadik ötéves terv előkészületeiről, feladatairól./mti/

..

bb. 57. szerdán bucsuztatják dr. kocsis ferencet

sk/sr/gy/bs

1965. december 11.

a napokban elhunyt dr. kocsis ferencnek, az élet és tudomány főszerkesztőjének hamvasztás előtti bucsuztatása december 15-én, délután 2 órakor lesz a farkasréti temető ravatalozójában./mti/

..

bb. 60. üzemi baleset

tr/sr/gy/bs

1965. december 11.

kőbányán a gyömrői ut 36 szám alatti magnezitipari vállalat hidmérlegén veszteglő tehergépkocsit koncz jános 18 éves kocsi-sérő engedély nélkül elindította. a vezetésben járatlan kocsi-sérő elütötte az udvaron dolgozó bajnovszky jános 27 éves fűtés-szerelőt, aki a baleset következtében súlyosan megsérült, a mentők órházba szállították. a rendőrség vizsgálatot indított./mti/

..

15.57/-n

-50-

KL

bb. 30. /összeült a... 11. folyt./ gy

Legnvári józsefné beszámolt arról, hogy megyéjükben már az ötödik kollegiumot építik a tanyai gyermekek számára. kérte a szülőket, a tanítókat, tanárokat, hogy fogadják szeretettel, megértéssel az iskolákból kikerülő fiatal pedagógusokat, segítsenek nekik, hogy mielőbb megtalálják helyüket a közösségben, s betölthessék szép hivatásukat. végül a gyárak, üzemek vezetőihez fordult: tegyék könnyebbé a pályaválasztás előtt álló gyermekek üzemlátogatásait, csökkentsék a formáságokat, a megkötöttségeket, hogy emlékezetessé, valóban barátivá, maradandó élménnyé váljon a fiatalok és munkások találkozója.

ezután nagy taps közben florence mophoso, a nemzetközi demokratikus nőszövetség titkára szólalt fel. tolmácsolta a kongresszusnak az ndn és személy szerint eugenie cotton elnök üdvözlését, majd elismeréssel szólt azokról a nagyszerű sikerekről, amelyek hazánk az elmúlt két évtizedben - nem kis részben a nők munkájának eredményeként - elért. köszönetet mondott az ndn nevében azért, hogy a magyar nőmozgalom a nemzetközi szövetség tagjaként is példamutatóan tevékenykedik és értékes erkölcsi, anyagi támogatást nyújtott és nyújt a nemzeti függetlenségért harcoló nőknek.

szólt azokról a változásokról, amelyek a világban husz esztendő alatt végbementek, s beszélt az ndn előtt álló feladatokról is.

- a jövőben még áldozatosabban kell küzdenünk a békéért, a nemzeti függetlenségért, az atomháború fenyegető veszélyének elhárításáért. sikra kell szállnunk azért, hogy lefogjuk az agresszorok kezét, s a magunk erejéhez mérten hozzájáruljunk az usa vietnami agressziójának megszüntetéséhez. küzdenünk kell a még gyarmati uralom alatt szenvedő népek szabadságának biztosításáért, a fajgyűlölők megfékezéséért. az ndn arra hívja fel az összes szervezeteket: működjenek vele együtt e célok valóra-váltásáért.

/folyt. köv./

16.20/-n

-51-

KL

bb. 30./összeült a ... 12. folyt./ gy

Dr. Varga Józsefné budapesti küldött a nőmozgalom és a szak-
szervezeti bizottságok által nemrégiben létrehozott család- és
ifjúságvédelmi bizottságok tevékenységével kapcsolatban egyebek
között megemlítette, hogy az iskolák, a szülői munkaközösségek
is több segítséget, támogatást kérhetnének ezektől a bizottságok-
tól.

Médos dezsóné győr megyei küldött a dolgozó nők továbbtanu-
lásával és szakmai ismereteik bővítésével foglalkozott. el-
mondta, hogy megyéjében például az elmúlt esztendőben összesen
25 000 leány és asszony tanult különféle akadémiákon, 3 700-an
végeztek el szaktanfolyamokat, a nők művelődési igényének e-
gyik beszédes bizonyítéka, hogy az 1949. évi 800-zal szemben
1964-ben 76 000 beiratkozott olvasója volt a megyei könyvtárak-
nak.

Kiss Sándorné budapesti küldött a nőtanácsok háziasszonyok
klubjai munkájának tapasztalataival foglalkozott, majd a küldöt-
tek nagy tapsa közben gárdos mariska írónő emelkedett szólásra.

Meghatott szavakkal idézte emlékeit a magyar nőmozgalom több
mint hat évtizeddel ezelőtti megindulásáról, elmondotta, hogy az
első magyar munkásnő egyesület létrehozásán mindössze hatan fá-
radoztak, s munkájukat nehezítette az is, hogy akkor még a mun-
kásmozgalom vezetői között is voltak olyanok, akik nem tartották
eléggké érettnek a nőtársadalmat a szervezett formák létrehozá-
sára, azóta a nőmozgalom kiterjedélyesedett, az írónő ezután u-
talt a magyar nőknak arra az internacionalista köteletségére,
amellyel jelenteg segíteniük kell a hős vietnami nép harcát, s
támogatnia kell a világ valamennyi függetlenségi és szabadság-
mozgalmát, ezután ebédszünet következett.

Ebédszünet után Gál Andrásné elnöklétével folytatódott a
tanácskozás bejelentette, hogy a városok és falvak asszonyai,
lányai számos levélben, táviratban köszöntötték a kongresszust.

/folyt. köv./

16.26/

-52-

bb. 30./összeült a... 13. folyt./ gy

köszönetet mondott a jókívánságokért, majd a kongresszus részt-
vevőinek nagy tapsa közben n.g. Szaliacseva, a szovjet nőbi-
zottság jogi bizottságának elnöke szólalt fel, a szovjet asszo-
nyok és lányok testvéri üdvözlését tolmácsolta a kongresszus
résztvevőinek, hangsúlyozta, hogy napjainkban, amikor az ameri-
kaiak vietnami agressziója az egész világ békéjét fenyegeti, a
nők szerte a világon mély felháborodással ítélk el az imperia-
lista zsoldosok délvietnami kegyetlenkedéseit és a vietnami
demokratikus köztársaság elleni barbár bombatámadások sorozatát.

- Örömmel töltenek el bennünket - folytatta ezután - a magyar
nők országépítő munkájának sikerei, közősek az érdekeink és a
feladataink, azt akarjuk, hogy minden asszony megtalálja helyét
az életben, az alkotómunkában, s ezzel egyidejűleg - hivatá-
sának szellemében - elsget tegyen kötelezettségeinek a család-
ban, a gyermekek nevelésében is, együtt, egymásnak segítőkészet
nyújtva az eddiginél is hasznosabban dolgozhatunk a béke meg-
őrzéséért, új társadalmunk felépítéséért.

/folyt. köv./

16.30/-n

-53-

bb 52. tanácskozik a fir v. kongresszusa

t vt pr j vm sr

1965. december 11.

az ellenállók nemzetközi szövetségének -/ fir/ v. kongresszusa szombaton a magyar tudományos akadémia székházának dísztermében folytatta tanácskozását a.p. mareszjevnek, a szovjet hadviselték bizottsága főtítkárának elnökletével.

az első felszólaló emil redmann, a náci rendszer üldözöttai nyugatberlini szervezetének vezetőségi tagja volt. kifejezte reményét; a kongresszus új lendületet ad ahhoz a harchoz, amely azért folyik, hogy meghiúsuljanak az nszk uralkodó köreiből nevensista, atomfel-fegyverkezési tervei. kurt bachman/nszk/ a náci rendszer üldözöttai szervezete elnökségének tagja behatóan foglalkozott a háborús bűnök elévülésének kérdésével. rámutatott: hitler ugyan eltűnt a történelem színpadáról, de a náciak ma is fontos hivatali funkciókat töltenek be nyugat-németországban, különösen jogászai területen. ez is egyik döntő oka annak, hogy olyan szégyenteljes, enyhe ítéletek születnek különböző háborús bűnösök, sokszoros gyilkosok ügyeiben. stefan grajek/izrael/ a varsói gettófelkelés harcosainak nevében beszélt.

dr. josef plojhar csehszlovák egészségügyi miniszter egyebek közt ezt mondotta: - engem mint katolikus lelkeszt sokszor megkérdezik, hogyan egyeztethetem össze, hogy tagja vagyok egy kommunista rendszer kormányának? erre azt szoktam válaszolni, azért dolgozunk, hogy itt a földön ne legyen pokol, s nem azon vitatkozunk, hogy a halál után van-e mennyország? - hangsúlyozta ezután: - valamennyiünk kötelessége, hogy ilyen feladással teljes korszakban mint antifasiszták egységesen küzdjünk a háború, a fasiszmus ellen, a népek barátságáért. miguel angel /spanyolország/ azoknak képviselőjében szólott a kongresszus részvevőjéhez, akik a franco-féle fasiszta uralom ellen ma is folytatják a harcot. - husz évvel ezelőtt azt hittük, eltörölték a fasiszmust Európában, de nem így történt. bizonyítja ezt, hogy a spanyol börtönök most is tele vannak volt ellenállókkal, kiváló hazafiakkal - jelentette ki többek között, majd köszönetet mondott a fir-nek azokért az akciókért, amelyeket a spanyol hazafiak, politikai foglyok érdekében folytatott. francois schweitzer/franciaország/ az önkéntes külföldi harcosok franciaországi szervezete alelnökének beszéde után a belgiumi volt zsidó ellenállók szervezete képviselőjében max szyffer, majd veszelin georgiev, a bolgár küldöttség vezetője, az antifasiszta harcosok bizottságának elnöke, utána miranda laval/franciaország/ a volt rawensbrücki foglyok nevében beszélt.
/folyt.köv./

16.35

- 54 -

/bb 52. tanácskozik...1.folyt./vm

david diamant, a franciaországi zsidó ellenállók segélyszervezetének képviselőjében szólott a kongresszushoz, majd a demokratikus ifjúsági világszövetség üdvözlését grigorij szokolovszkij tolmácsolta a tanácskozás részvevőinek.

a délelőtti ülés utolsó felszólalója renato bertolini, olaszország küldötte volt.

a délelőtti ülés befejezése után a kongresszuson részvevő lengyel küldöttség - élén wladzimierz lechowicz-csal, a delegáció vezetőjével a fir alelnökével - a bem józsef téren megkoszorúzták a 48-as szabadságharc hős tábornokának szobrát. a koszorúzásnál jelen voltak a magyar partizánszövetség országos bizottságának, valamint a budapesti lengyel nagykövetségnek a képviselői is./folyt.köv./

/folyt.köv./

bb 56. öt év alatt 40 százalékkal nőtt az iparral foglalkoztatott nők száma csongrádban - ülést tartott a csongrád megyei képviselőcsoport

vid sk vm fm

1965. december 11.

szombaton ülést tartott a csongrád megyei képviselőcsoport. dr. komócsin mihály, a megyei pártbizottság titkára tartott tájékoztatót a nők foglalkoztatottságának helyzetéről. többek között elmondta, hogy míg az elmúlt öt évben az iparban foglalkoztatott férfiak száma 15 százalékkal, addig a lányok, asszonyok száma 40 százalékkal nőtt a megyében. különösen sok nő dolgozik a megye könnyű- és élelmiszeripari üzemeiben, amelyeknek a nagyrészt korszerűsítették bővítették az említett időszakban. a foglalkoztatott nők számával azonban még mindig nincs arányban a vezető állást betöltő asszonyok, lányok száma. ez elsősorban szubjektív okokkal magyarázható, de azzal is, hogy az otthoni családi problémák még mindig nagymértékben lekötik az asszonyokat.

a megbeszélésen elhangzott javaslatok ezért a második műszak megkönnyítésére, az üzletek nyitvatartásának meghosszabbítására, otphitelakciók kiszélesítésével a háztartások gépesítésének elősegítésére, több félkész étel forgalombahozására irányultak. fontos feladatként jelölték meg olyan feltételek biztosítását, hogy a dolgozó nők tovább képezhessék magukat, mert így szakmailag is többen válnának alkalmassá vezető posztok betöltésére./mti/

- . -

16.40/-n

-55-

bb 58. súlyos közlekedési balesetek

tr/m/sr

1965. december 11.

az attila utca és a roham utca kereszteződésénél lipcsei minály, 24 éves gépkocsivezető tehergépkocsival elütötte dr. kurdi lászló 39 éves jogászt. dr. kurdit súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították kórházba. a tehergépkocsi vezetője ellen eljárás indult. a reménység utca és a selyem utca torkolatánál burger vilmos, 49 éves szövetkezeti dolgozó személygépkocsijával elütötte septi jános 83 éves nyugdíjast, akit súlyos sérüléssel szállították kórházba.

a honvéd utca és a bátor utca kereszteződésénél zalka józsef 44 éves gépkocsivezető személygépkocsival elütötte nádor györgyné, 35 éves tisztviselőt, akit súlyos sérüléssel kórházba szállítottak. /mti/

bb 59. súlyos közlekedési balesetek sorompó nélküli vasuti átjáróknál

vid/tr/m/fm

1965. december 11

a máv szegedi igazgatóságának területén két súlyos közlekedési baleset történt amiatt, hogy a gépjárművezetők nem álltak meg sorompó nélküli vasuti átjárónál. az egyik ilyen átjárónál, jánoshalma és mélykut között a 2121 számú személyvonat egy tehergépkocsit összetört. rendek lászló, a gépkocsi vezetője és utasa csizmadia andrásné, jánoshalmi lakosok életüket veszítették.

hasonló figyelmetlenség miatt szarvas és csabacsüd között egy személyvonat a csabacsüdi lenin tsz. vontató után kapcsolt két pótkocsiját ütötte el, s a pótkocsik három utasa nyolc napon túl gyógyuló sérülést szenvedett. /mti/

16.45/-n

-56-

bb.61. bartók-émlékest debrecenben

vid/j /gy fm

1965. december 11.

szombaton a debreceni bartók-teremben a városi tanács művelődésiügyi osztálya és a kodály zoltán zeneművészeti szakiskola kisz szervezete bartók-émlékestet rendezett. a megemlékezést ifjú bartók béla tartotta, a műsorban fellépett a debreceni kodály-kórus, a máv debreceni filharmónikus zenekara, valamint a kodály zoltán zeneművészeti szakiskola növendékei. /mti/

bb.62. a szovjetunió legfelső tanácsa küldöttségének látogatása kállai gyulánál és kisházi ödönnél

t /hi /gy/lk

1965. december 11.

kállai gyula, a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke és kisházi ödön, az elnöki tanács helyettes elnöke szombat délután fogadta a szovjetunió legfelső tanácsának küldöttségét. a magyar államférfiak hosszabb szívélyes eszmecsereét folytattak a delegációt vezető p.j. seleszt-el, az szkp központi bizottsága elnökének tagjával, az ukrán kommunista párt központi bizottságának első titkárával, a legfelő tanács szövetségi tanácsa törvényelőkészítő bizottságának tagjával és a többi szovjet vendéggel.

a baráti találkozásnál jelen volt vass istvánné, az országgyűlés elnöke és g.a. gyenyiszov, a szovjetunió budapesti nagykövete

x x x

szovjet vendégeink egyébként a nap egy részét városnézést töltötték. a többi között megtekintették a gellérthegyi felszabadulási emlékművet, hosszabb sétát tettek a halászbástyán, fölkeresték a margitszigetet, s ellátogattak a lágymányosi lakótelepre is. /mti/

bb.63. ünnepség veres pálné születésének évfordulóján

t áe//gy tr/la

1965. december 11.

a budapesti „veres pálné” gimnázium tanári kara és növendékei ünnepség-sorozattal emlékeznek meg az iskola névadója, a magyar nőnevelés úttörője születésének 150. évfordulójáról. a programsorozat szombaton irodalmi esttel kezdődött, amelyen a gimnázium önképzőköre „nők az irodalomban” címmel színvonalas műsort adott. /mti/

17.55/-n

-57-

meleg taps köszöntötte a szónoki emelvényre lépő lakatos gabriellát, az operaház kossuth-díjas művésznőjét, aki arról beszélt, hogy a balettáncosnők milyen kemény munkával, sok tanulással sajátítják el művészeti águk ismereteit. nagyrésztük a felelősségteljes művészi munka mellett háziasszonyként, édesanyaként is épp úgy helyt áll, mint a más területen dolgozó asszonyok.

kaszás lászlóné, a duna cipőgyár tüzőnöje egyebek közt arról számolt be, hogy üzemében a szakszervezeti nőbizottság eredményesen tevékenykedik a nők jogainak biztosításáért, érdekének védelméért. sok dolgozó anyának azonban gondot okoz, hogy jómaga két műszakban dolgozik, az üzemi bölcsőde azonban egyműszakos. kérte, hogy a jövőben rendelkezésre álló anyagi lehetőségekhez mérten elsősorban a hetes bölcsődék hálózatát fejlesszék.

rózsa gyuláné, somogy megyei tsz tag elmondta, hogy a közös gazdaságokban dolgozó lányok, asszonyok derekasan kiveszik részüket a munkából, naponta bizonyítják, hogy méltó társaik a férfiaknak. éppen ezért helyes lenne az eddiginél nagyobb arányban bevonni a nőket a munkacsapatok és a közös gazdaságok vezetésébe.

odette sebate, a francia nőszövetség irodájának tagja egyebek között hangsúlyozta: a haladó francia nőmozgalom arra törekszik, hogy egységbe kovácsolja a nők legkülönbözőbb rétegeit helyzetük javításáért, jogos követeléseik megvalósításáért.

- Legfőbb célunk a béke védelme. megfogadtuk, hogy erősítjük szolidaritásunkat a szabadságért, függetlenségért harcoló vietnami néppel és álljuk is szavunkat - hangsúlyozta a továbbiakban, majd végül a francia nők jókívánságait tolmácsolta a kongresszusnak.

nagy jánosné, bács megyei küldött kiemelte, hogy a nőszervezetek munkájának fontos része a pedagógiai propaganda. a megyében ma már tízezrekre tehető a szülői akadémiai hallgatók száma. a helyi nőtanácsok sokrétű írásos propagandával is segítik a gyermekek nevelését, az 1958 óta megjelentetett mintegy harmincféle ismeretterjesztő kiadvány összepéldányszáma meghaladja az egymilliót.

/folyt. köv./

W

fajcsik istvánné, baranya megyei küldött elmondta, hogy a megyében sorra alakulnak a dolgozó nőkből szocialista brigádok, munkacsoportok, s tagjaik az otthoni teendők, a háztartás vezetése, a család ellátása mellett is ugyszólván a termelés minden területén a férfiakkal azonos eredményeket érnek el.

tomba ferencné, hajdu megyei küldött arról beszélt, hogy a falun élő háziasszonyok élete is nagyot változott az elmúlt esztendőkből, ma már legtöbbjük nem éri be sütés-főzéssel, eleven érdeklődéssel figyelik hazánk és a nagyvilág eseményeit és időt szakítanak a művelődésre is.

várnai zseni iróné a küldöttek meleg ünneplése közben két, nagyhatású költeményével tett hitet a béke, a fegyverek és háborúk nélküli világ, a családok, a most felnövő új nemzedék, az egész emberiség gondtalan, boldog élete mellett.

szalmári etelka borsod megyei tsz tag számokkal, adatokkal adott képet arról, hogy a szerencsi járás lányai, asszonyai a nőkongresszus tiszteletére tett vállalásaikat hiánytalanul teljesítették.

ilse peissl, az osztrák demokratikus nőszövetség gráci titkára elmondta, hogy a nyugat-európai országok közül ausztriában a legmagasabb a kereső nők aránya; az összes dolgozóknak 40,4 százaléka asszony és lány. jogaik azonban messze elmaradnak a termelésben elfoglalt helyüktől. a gyermekeknek csupán 10 százalékat tudják óvodában elhelyezni, a ma is érvényes családjogi törvény 1811-ből származik, s bérük csaknem 60 százalékkal alacsonyabb a férfiakénál.

a haladó gondolkodású osztrák asszonyok, lányok aggodalommal figyelik a vietnamban dúló háborút, s felemelik szavukat: oltsák el a békét fenyegető háborúk tüzeit a reletős államférfiak hallgassanak az anyák szavára. teremtsék meg az igazságos, boldog, békés élet világát!

dr. szegvári péterné, békés megyei küldött gyakorlati példákkal is illusztrálta, hogy a mezőgazdaságban a vezető pozíciókban jóval kisebb a nők aránya, mint az iparban.

ezután szünet következett.

/folyt. köv./

W

bb. 52. /tanácskozik a fir v. kongresszusa... 2. folyt./ gy

a délutáni plenáris ülésen további hozzászólások hangzottak el és bizottsági beszámolókat ismertettek.

a kongresszus vasárnap délelőtt tartja utolsó ülését. ekkor kerül sor az ellenállók nemzetközi szövetsége vezetőségének megválasztására./mti/

bb. 64. Üzembehelyezték az ország legkorszerűbb ivfényes kemencé-
jét
vid 1/gy/La 1965. december 11.

hathetes szorgalmas munkával a dunai vasműben felszerelték az ország legkorszerűbb ivfényes kemencéjét, amelynek vasszerkezetét és berendezéseit a vaskohászati kemenceépítő vállalat, a műszerezést az anód áramirányító-gyár készítette. a helyszíni szerelésben a vkv szakemberein kívül a dunai vasmű műszerüzemének és villamos javító műhelyének dolgozói is részt vettek.

a tízmillió forintos költséggel felépített ivfényes kemencét szombaton helyezték üzembe. az olvasztandó anyagot gépesítve, felülről, acélkosárban adagolják a kemencébe. az ötvözőanyagot külön izitókemencében előmelegítik azért, hogy melegített anyaggal csökkentse a berakási hővesztéséget és javítsák a gyártandó acél minőségét. a legkorszerűbb és legnagyobb teljesítményű hazai ivfényes kemencében az elektródák szabályozása elektrohidraulikus módon történik. külön elektronikus berendezés vezérli acéolvasztás közben az elektromos iver teljesítményét. az olvasztár csupán ellenőrzi az olvasztási folyamatot.

szombaton este csapolta az első adag acélt az új öttonnás kemencéből szabadai ferenc olvasztár és ágh józsef mérnök üzemvezető. az új ivfényes kemence 1966. január elsejétől kezdve termel tervszerűen. jövőre hatezer tonna nagy szilárdságú ötvözött acélt, szerszámacélt és saválló acélt ad már népgazdaságunknak.
/mti/

18,20/m

→ 60 -

bb. 65. a huszévészek bemutatója a józsef attila színházban

t s/tr/fm/gy/La

1965. december 11.

nagy tetszéssel fogadta szombaton este a józsef attila színház közönsége berkesi andrás: huszévészek című színművének bemutatóját. a regény - amelyből a darab készült - az idei könyvhéten jelent meg és napok alatt elfogyott. berkesi andrás írta át színpadra, aki egyébként az angyalföldi színház nézőinek régi ismerőse, hiszen több darabját mutatta már be a társulat.

a színművet kazán istván rendezte. az előadás érkessége, hogy a főhős emlékei filmen peregnek majd le. a felvételeket budapesten készítették. a háromfelvonásos mű főszerepét „a meditáló husz évest”, „miklóst koncz gábor játssza. az anya szerepét vendégként bánki zsuzsa, a vigszínház művésznője alakítja, egyébként az előadásnak még egy vendégszereplője van: mádi-szabó gábor. jelentős szerepet kapott a darabban almási éva, kállai ilona, fodor tamás és bárány frigyos is./mti/

..

bb. 66. brecht-bemutató az egyetemi színpadon

t áe/lk/gy/La

1965. december 11.

az egyetemi színpad universitas együttese szombaton brecht-bemutatót tartott: magyarországon első alkalommal adták elő a nagy német író „a nevelő ur”, című művét. bertold brecht ezt a darabot a sturm und drang korszak egyik legjelentősebb képviselője, j.m. lenz művéből dolgozta át társulata számára. a színdarab műfaji meghatározása szerint „szatirikus játék - komoly gondolatokkal... az író „a német nyomoruság abc-jének”, nevezte darabját: a fölényesen szellemes, groteszk játék a mindenfajta társadalmi berendezkedéshez alázatosan alkalmazkodó, kritika nélkül beilleszkedő ember kegyetlen szatirája.

az egyetemista színjátszók - akik első alkalommal léptek a közönség elé brecht mű tolmácsolásával - kitűnő előadásban, nagy sikerrel elevenítették meg az eddig kevésbé ismert alkotást./mti/

..

19.05/-n

-61-

szünet után péter jánosné elnöklétével folytatta munkáját a kongresszus. geréb sándorné, a szot titkára köszöntötte a tanácskozás résztvevőit a szervezett dolgozók nevében, majd beszámolt arról, hogy a különböző választott szakszervezeti testületekben mintegy 200 000 lány, asszony tevékenykedik.

a továbbiakban elmondta, hogy a szakszervezetek rendszeresen figyelemmel kísérik a dolgozó nők helyzetének alakulását, s a vizsgálódások tapasztalatai alapján megszabták az ezzel kapcsolatos feladatokat is. számottevően könnyítene azonban az üzemekben, hivatalokban dolgozó asszonyok, édesanyák terhein, ha a nők védelmét célzó törvények és rendeletek előírásait a gyakorlatban hiánytalanul érvényesítenék. nem kellene különösebb anyagi eszközök ahhoz sem, hogy megvalósuljon az a régi kívánság: a területi bölcsődék, óvodák nyitvatartási ideje igazodjék a környező üzemek munkaidejéhez. sok panaszt orvosolhatnak a kereskedelem illetékesei is, ha gondoskodnak arról, hogy a munkásasszonyok az eddiginél kevesebb fáradsággal, utánjárással jussanak hozzá jóminőségű, bő választéku áruhoz.

a szot titkára ezután hangoztatta, hogy a szakszervezetek messzemenően támogatják azt a törekvést, hogy a dolgozó nőket fokozottan vonják be a tanulásba, segítsék szakmai képzettségük növelését. különös figyelmet kell fordítani a fiatal lányok szakmai képzésére és az üzemekben sorra alakuló család- és ifjúságvédelmi bizottságok munkájának hatékonyabbá tételére.

baracskai sándorné, a komárom megyei nagyigmánd új élet termelőszövetkezet brigádvezetője szűkebb hazája parasztasszonyainak életéről, gondjairól, eredményeiről adott számot. lehoczki jánosné, veszprém megyei küldött, a vegyiparban foglalkoztatott nők helyzetét, problémáit ismertette.

bárány miklósné, szolnok megyei küldött nagy taps közben jelentette be, hogy munkahelyén, a martfői cipőgyárban - ahol a munkásoknak több mint a fele női dolgozó, november 24-ére teljesítették az idei termelési tervet és így az év végéig további 370 000 pár lábbeli készítését vállalták.

/folyt. köv./

bb. 67. magyar-szovjet baráti est bátaszéken

vid j/fm/gy/La

1965. december 11.

a bátaszéki művelődési házban szombaton magyar-szovjet barátsági estet rendeztek. somi benjámín, az mszmp tolna megyei bizottságának titkára tartott élménybeszámolót a szovjetunióról. /mti/

..

bb. 69. időjárásjelentés

tr/gy/La

1965. december 11.

a meteorológiai intézet jelenti 1965. december 11-én, szombaton este:

élénk szél

várható időjárás vasárnap estig: felhőátvonulások, néhány kisebb eső, futó havazás. élénk, helyenként erős északnyugati, északi szél. a nappali hőmérséklet kissé csökken. várható legmagasabb napli hőmérséklet vasárnap 0- plusz 5 fok között. /mti/

..

bb. 68. munkáskórusok baráti találkozója

t áe/tr/gy/La

1965. december 11.

szombaton a MÁV vezérigazgatóság székházának kulturtermében baráti találkozóra gyűlt össze a főváros három hírneves munkásénekkara: a vasutas-, a vasas-, és az építők szakszervezetének központi kórusa. a három énekkart a hasonló kulturális tevékenységen kívül is baráti kapcsolatok fűzik össze: időnként vendégül látják egymást, s összejöveteleiket a közös éneklésen kívül tapasztalatcserére, személyes barátkozásra is felhasználják.

a többszáz munkás-dalos legújabb találkozásán megjelent kodály zoltán is feleségével. tóth béla, a vasutasok kórusának karnagya köszöntötte a mestert közeledő 83. születésnapja alkalmából, s megemlékezett arról, hogy kodály zoltán édesapja is a vasut dolgozója volt. a találkozáson a három énekkar bemutatót tartott a repertoárjukban szereplő kórusművekből. /mti/

..

bb. 70. ünnepi gyűlés a néphadsereg központi klubjában a fir kongresszus tiszteletére

t vt/pr/tr/gy/la

1965. december 11.

az ellenállók nemzetközi szövetsége /fir/ v. kongresszusának résztvevői szombaton este a néphadsereg központi klubjának színháztermében rendezett ünnepi gyűlésen találkoztak a budapestiekkel, köztük a munkásmozgalom idős harcosaival, a második világháború antifasiszta ellenállóival, egykori partizánokkal, az üzemek, vállalatok dolgozóinak küldötteivel, a fegyveres erők tagjaival, az ünnepi esten jelen volt és az elnökségben foglalt helyet fehér tajos, az mszmp politikai bizottságának tagja, a kormány elnökhelyettese, a magyar partizán szövetség elnöke, továbbá az ellenállási mozgalom világszerte ismert több kiemelkedő személyisége.

a gyűlés résztvevőit - a kongresszus küldötteit és vendégeit - a magyar partizán szövetség országos bizottsága nevében gábor istván, a szövetség főtitkára köszöntötte, majd beszédében méltatta az ellenállók nemzetközi szövetsége tevékenységének, valamint budapesten tartott kongresszusának jelentőségét.

felszólalt a gyűlésen m.m. pronyin altábornagy, a szovjet hadviseltek bizottságának elnökhelyettese, aki maga is résztvett a hazánk felszabadításáért vívott harcokban, robert vollet, a volt francia ellenálló harcosok országos szövetségének titkára, hermann matern, a német szocialista egységpárt politikai bizottságának tagja, az ndk népi kamarájának alelnöke, a fir főtanácsának tagja, és fausto francesco nitti, az olasz politikai foglyok nemzeti szervezetének alelnöke, volt spanyolországi önkéntes, róma városi tanácsának tagja is.

az ünnepi est második részében a magyar néphadsereg vörös csillag érdemrenddel kitüntetett művészegyüttese, valamint a munkásárség szocialista kulturáért jelvénnel és kiváló együttes címmel kitüntetett központi férfi kara adott nagyszerű műsort.
/mti/

20.05/-n

-64-

bb. 30. /összeült... 17. folyt./ gy

wally d, ambroise, az olasz nőszövetség milánói szekciójának vezetője az olasz lányok, asszonyok százezreinek üdvözlését tolmácsolta, majd beszámolt mozgalmuk több nagy jelentőségű eseményéről. elmondotta - egyebek között -, hogy a vietnami nőkkel vállalat szolidaritás jegyében az olasz nőszövetség ezekben a napokban mintegy félmillió karácsonyi üdvözlő lapot küld szét az olasz falvakba és városokba, nők milliói írják alá ezeket a levelező lapokat, amelyeket hamarosan eljuttatnak majd ensz-hez: békés karácsonyt követelve a hős vietnami népnek.

ezután elmondta, hogy hazájában az utóbbi években mintegy 600 000 nőt bocsátottak el munkahelyéről, a nőszövetség - a szakszervezetekkel karöltve - felemeli szavát az elbocsátások ellen, az állandó munkalehetőségek biztosításáért.

havasi jánosné, nógrád megyei küldött, balassagyarmati óvónő a nevelők, a pedagógusok és a nőmozgalmi aktivisták azonos céljairól, a szocialista ember neveléséről szólt.

köteles imréné, pest megyei küldött a műszaki beosztásban dolgozó lányok, asszonyok gondjaival foglalkozott. egyebek között szövegátette, hogy közülük jónéhányan sokkal alacsonyabb beosztásban dolgoznak, mint amilyen megilletné őket szakképzett-ségük alapján.

nagy józsefné, könnyűipari miniszter a többségében asszonyokat lányokat foglalkoztató iparág helyzetéről, eredményeiről szólott a kongresszus fórumán. elmondotta, hogy a népgazdaságnak ezen a területén nincs ugyszólván egyetlen üzem sem, ahol ne lenne a vezetők között jónéhány nő. a munkásasszonyoknak ma már 32,5 százaléka rendelkezik szakmunkás bizonyítvánnyal és bár ez az arány még elmarad a kívánatostól, az elmúlt években sokat változott e téren is a helyzet. a felszabadulás előtt ugyszólván fehér hollónak számított a női szakmunkás.

beszámolt arról is, hogy a könnyűipar üzemeiben szívesen látják, ha tanulnak a lányok és az asszonyok. ismereteik gyarapításához mind kedvezőbbek a feltételek: évről-évre gyarapítják a szakmunkáspéző tanfolyamok és az ugynevezett kihelyett technikumok számát, amelyek alkalmazkodnak a dolgozók műszak-beosztásához és így jelentősen megkönnyítik a tanulást.

/folyt. köv./

2. is/n

-65-

bb. 30./összeült.... 18. folyt./ gy

a tanfolyamokon öt év alatt több mint huszezer nő, többségében a könnyűipar régi dolgozója szerzett szakmunkás bizonyítványt, a szakmunkástanuló iskolákat majdnem tízezer fiatal végezte el, az üzemi technikumokban pedig 1 800 dolgozó nő vizsgázott sikerrel.

ma még általában a könnyűiparban is az a helyzet, hogy a nők többsége az alacsonyabb fizetésű munkakörökben dolgozik. ez részben az előítéletek, részben az asszonyok és lányok bátortanságának, csekély vállalkozó kedvének következménye. kérte a nőmozgalom vezetőit, munkásait, hogy lehetőségeikhez mérten segítsék azokat az asszonyokat, lányokat, akik bátran vállalják a magasabb beosztással járó nagyobb felelősséget, az esetleges áldozatokat.

dávidházi julia, csongrád megyei tsz brigádvezető egyebek közt elmondta, hogy - tapasztalatai szerint - a közös gazdaságokban dolgozó lányok, asszonyok, a fiatalabb és az idősebb korosztály tagjai egyaránt szívesen tanulnak, bővítik szakmai ismereteiket, ha megkapják az ehhez szükséges lehetőséget és támogatást.

a nőkongresszus szombati tanácskozása az elnöklő péter jánosné zárszavával ért véget. a kongresszus vasárnap folytatja munkáját./mti/

20.12/-n

..

bb 71. hazaérkeztek a 11.vatikáni zsinaton résztvett magyar katolikus főpapok

tr vm

1965. december 11.

a 11.vatikáni zsinat iv. ülészakán résztvett magyar katolikus főpapok szombaton visszaérkeztek budapestre.

fogadásukra a keleti pályaudvaron megjelentek a katolikus egyházi intézmények és szervezetek, valamint az állami egyháziügyi nivatal képviselői./mti/

..

20.35

- 66 -

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.
m t i b e l f ö l d i h í r e k

1965. december 12.

bb.1. a nyár és a tél madarainak találkozása a sumonyi tavon

vid/ká sk n bs

1965. december 12.

dél-dunántul legnagyobb halastaván - sumonyban - érdekes madártalálkozó zajlik. a viszonylag enyhe téli időjárás hatására több nyári madár tanyázik még a tavon, ugyanakkor megérkeztek a tél madarai is. a halászok legalább 150-200 sirályt figyeltek meg a vizen, s láttak több szürke gémot, szárcsát és kárókatonát is. „társaságukban, ott vannak a kercék, amelyek a legjellegzetesebb téli récék nálunk. lehetséges, hogy a délre költöző madarak egy része - amennyiben nem lesz nagyon zord az idő - egész télen át itt marad./mti/

..

bb.2. előntötte a talajviz a balatonfüredi borospincéket

vid/ká tr nbs

1965. december 12.

balatonfüreden az elmúlt három napon a borospincék jórészt elárasztotta a feltörő talajviz. a bő csapadék hatására még az olyan pincékben is fél méter magasan áll a víz, ahol eddig még nem tapasztaltak előntést. a termelők egymást segítve, szivattyúkkal igyekeznek eltávolítani a pincékből a talajvizet./mti/

..

bb. 3. virágzó filodendron miskolcon

vid/ká/sk n bs

1965. december 12.

miskolcon az ady endre művelődési ház előcsarnokában ki- virágzott a filodendron. a mintegy két méter magas, több águ növény halvány sárga virágában sokan gyönyörködnek. a kinyitott virágon kívül a levelek között több bimbó fakadt és így a ritkaságnak számító virágzás még egy-két hétig tart./mti/

..

bb.4. négyszer mázsa exportra szánt vetőmagot csibekeltető gépekben szárítottak meg békéscsabán

vid/ká sk n bs

1965. december 12.

békés megyében, ahol rendkívül kedvezőek a talaj és az éghajlati adottságok, angol, francia, holland, nyugatnémet és svéd cégek megbízásából termelnek évről évre vetőmagot. az idén a csapadékos időjárás miatt cirokból, fajtaborsóból, szudánifüzből sok magot takarítottak be olyan nedves állapotban, hogy azt csak takarmány céljára lehetett volna hasznosítani. ezért a békéscsabai csibekeltető állomáson, ahol most üres a gépek zöme - aprómagszáritásra rendelkeztek be. a keltető gépekben 4000 mázsa értékes exportmagot szárítottak meg./mti/

..

Handwritten signature